

Vitens Financieel Jaarverslag

Financiële resultaten 2008

Financiële resultaten 2008

Financieel Jaarverslag

Inhoudsopgave

Geconsolideerde jaarrekening	5
Geconsolideerde winst- en verliesrekening	6
Overzicht totaalresultaat	6
Geconsolideerd kasstroomoverzicht	7
Geconsolideerd mutatieoverzicht eigen vermogen	8
Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening	9
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	11
Grondslagen voor het kasstroomoverzicht	16
Toelichting op mutaties in geassocieerde deelnemingen en joint ventures	17
Vennootschappelijke jaarrekening	39
Toelichting op de vennootschappelijke jaarrekening	40
Overige gegevens	42
Accountantsverklaring	42
Overzicht uitstaande aandelen	44

Geconsolideerde jaarrekening

Geconsolideerde balans per 31 december

Activa <i>In miljoenen euro</i>		31-12-2008		31-12-2007	
Vaste activa					
3	Materiële vaste activa	1.576,3		1.576,9	
4	Investerings in geassocieerde deelnemingen en joint ventures	7,0		2,0	
5	Overige financiële activa	1,4		1,4	
6	Derivaten	-		13,1	
			1.584,7		1.593,4
Vlottende activa					
7	Voorraden	4,7		3,6	
8	Handels- en overige vorderingen	47,0		64,6	
9	Liquide middelen	1,1		0,9	
			52,8		69,1
10	Vaste activa aangehouden voor verkoop		0,7		1,9
	Totaal activa		1.638,2		1.664,4
Passiva <i>In miljoenen euro</i>		31-12-2008		31-12-2007	
11	Eigen vermogen				
	Aandelenkapitaal	5,5		5,5	
	Agioreserve	132,8		132,8	
	Afdekkingsreserve	-19,6		13,1	
	Herwaarderingsreserve	2,1		-	
	Overige reserves	192,7		167,9	
	Resultaat boekjaar	28,6		42,1	
	Totaal eigen vermogen		342,1		361,4
Verplichtingen					
Langlopende verplichtingen					
12	Achtergestelde geldleningen	150,8		163,4	
13	Langlopende geldleningen	880,9		912,6	
6	Derivaten	19,6		-	
14	Voorzieningen personeelsbeloningen	14,7		16,8	
15	Overige voorzieningen	5,6		4,2	
			1.071,6		1.097,0
16	Kortlopende verplichtingen				
	Handelsschulden en overige te betalen posten	144,1		136,2	
	Belastingverplichtingen	12,1		14,8	
	Rentedragende verplichtingen	36,3		25,1	
	Kortetermijn-personeelsbeloningen	16,7		15,3	
	Overlopende passiva	15,3		14,6	
			224,5		206,0
	Totaal passiva		1.638,2		1.664,4

Noten in de linkermarge van tabellen verwijzen naar de toelichting op pagina 9 en verder.

Geconsolideerde winst- en verliesrekening

<i>In miljoenen euro</i>		2008		2007	
18	Netto-omzet uit hoofde van levering van goederen en diensten	414,8		423,2	
19	Overige opbrengsten	35,5		34,0	
Totaal bedrijfsopbrengsten uit doorlopende bedrijfsactiviteiten		450,3		457,2	
Bedrijfskosten					
20	Kosten uitbesteed werk en inhuur personeel	44,2		48,1	
	Grondwaterbelastingen- en heffingen	71,2		70,1	
22	Overige kosten	98,7		95,7	
23	Personeelskosten	69,3		63,4	
24	Afschrijvingen op en bijzondere waardevermindering van materiële vaste activa	81,2		80,2	
Totaal bedrijfskosten		364,6		357,5	
Bedrijfsresultaat					
		85,7		99,7	
25	Financiële baten	0,1		1,8	
26	Financiële lasten	-57,5		-59,4	
27	Aandeel in resultaat in geassocieerde deelnemingen en joint ventures	0,3		-	
		-57,1		-57,6	
Resultaat na belastingen		28,6		42,1	

Overzicht totaalresultaat

<i>In miljoenen euro</i>		2008		2007	
Geconsolideerd resultaat na belastingen toekomend aan de rechtspersoon		28,6		42,1	
Overige baten en lasten rechtstreeks verwerkt in het eigen vermogen		-32,7		11,6	
Totaalresultaat van de rechtspersoon		-4,1		53,7	

30 Geconsolideerd kasstroomoverzicht

In miljoenen euro	2008		2007	
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Resultaat na belastingen		28,6		42,1
<i>Aanpassingen voor:</i>				
Financiële baten en lasten	57,4		57,6	
Afschrijvingen op en bijzondere waardevermindering van materiële vaste activa	81,2		80,2	
Mutatie voorzieningen	-0,7		-3,8	
Overige mutaties financiële vaste activa	-0,4		0,5	
		137,5		134,5
<i>Veranderingen in werkkapitaal:</i>				
Handelsvorderingen en overlopende activa	9,6		3,9	
Voorraden	-1,1		0,3	
Handelsschulden en overlopende passiva	0,5		-4,5	
		9,0		-0,3
Kasstroom uit operationele bedrijfsactiviteiten		175,1		176,3
Ontvangen rente	0,1		1,8	
Betaalde rente	-58,8		-60,6	
		-58,7		-58,8
Kasstroom uit operationele activiteiten		116,4		117,5
Ontvangen aflossingen op leningen	0,3		0,4	
Verstrekke leningen	-0,3		-	
Verkoop 50% belang deelneming Facturatie B.V.	4,6		-	
Investeringen in materiële vaste activa	-85,6		-81,2	
Desinvesteringen	5,0		1,3	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		-76,0		-79,5
Opgenomen langlopende geldleningen	30,0		70,0	
Aflossingen langlopende geldleningen	-53,6		-47,9	
Aflossingen achtergestelde geldleningen	-12,6		-53,4	
Verkoop aandelen	-		15,6	
Betaalde dividend	-15,2		-6,3	
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		-51,4		-22,0
Nettokasstroom		-11,0		16,0
Mutatie liquide middelen	0,2		0,6	
Mutatie rentedragende verplichtingen	-11,2		15,4	
Mutatie in geldmiddelen		-11,0		16,0

Noten in de linkermarge van tabellen verwijzen naar de toelichtingen op pagina 9 en verder.

Geconsolideerd mutatieoverzicht eigen vermogen

<i>In miljoenen euro</i>	Aandelen- kapitaal	Agioreserve gewoon kapitaal	Her- waarderings- reserve	*Afdekkings- reserve	*Overige reserves	Resultaat boekjaar	Totaal
Per 1 januari 2007	5,7	134,4		1,5	149,3	62,9	353,8
Mutatie reële waarde kasstroom-afdekkingen	-	-	-	11,6	-	-	11,6
Resultaat na belastingen 2007	-	-	-	-	-	42,1	42,1
Totale baten en lasten voor het boekjaar	-	-	-	11,6	-	42,1	53,7
Bestemming resultaat 2006	-	-	-	-	62,9	-62,9	-
Inkoop en intrekking eigen aandelen	-0,2	-1,6	-	-	-7,9	-	-9,7
Inkoop eigen aandelen	-	-	-	-	-30,1	-	-30,1
Dividenduitkering gewone aandelen	-	-	-	-	-6,3	-	-6,3
Per 31 december 2007	5,5	132,8	-	13,1	167,9	42,1	361,4
Mutatie reële waarde kasstroom-afdekkingen	-	-	-	-32,7	-	-	-32,7
Resultaat na belastingen 2008	-	-	-	-	-	28,6	28,6
Totale baten en lasten voor het boekjaar	-	-	-	-32,7	-	28,6	-4,1
Bestemming resultaat 2007	-	-	-	-	42,1	-42,1	-
Herwaardering dienstwoningen	-	-	2,1	-	-2,1	-	-
Dividenduitkering gewone aandelen	-	-	-	-	-15,2	-	-15,2
Per 31 december 2008	5,5	132,8	2,1	-19,6	192,7	28,6	342,1

* Het saldo van de overige reserves en de negatieve afdekkingsreserve zijn vrij uitkeerbaar.

Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening

Algemeen

Vitens N.V. is een naamloze vennootschap die statutair gevestigd is in Utrecht en waarvan de aandelen worden gehouden door gemeenten en provincies in haar verzorgingsgebied. De belangrijkste activiteiten van Vitens N.V. zijn het oppompen van grondwater, het zuiveringsproces hiervan en de distributie van reinwater.

Deze jaarrekening 2008 is op 27 maart 2009 ondertekend door de Raad van Bestuur en door de Raad van Commissarissen. De Raad van Commissarissen zal de jaarrekening ter vaststelling voorleggen aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders in juni 2009.

IFRS

De jaarrekening van Vitens N.V. is opgesteld op basis van de International Financial Reporting Standards (IFRS), zoals aanvaard door de Europese Unie (EU). IFRS omvat zowel de IFRS-standaarden als de International Accounting Standards die door de International Accounting Standards Board (IASB) zijn uitgebracht, en de interpretaties van IFRS- en IAS-standaarden, uitgebracht door het International Financial Reporting Interpretations Committee (IFRIC), respectievelijk het Standing Interpretations Committee (SIC).

De belangrijkste grondslagen voor waardering en resultaatbepaling die zijn gehanteerd bij het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening worden hierna beschreven. Het historische kostenprincipe wordt gehanteerd. In afwijking hiervan geldt dat bepaalde activa en verplichtingen, met name dienstwoningen en derivaten, tegen reële waarde worden gewaardeerd. Tenzij anders vermeld, zijn deze waarderingsgrondslagen consistent toegepast voor alle boekjaren die in deze jaarrekening zijn opgenomen. De jaarrekening is gepresenteerd in miljoenen euro (functionele valuta) en afgerond naar het dichtsbijzijnde getal.

Nieuwe en/of gewijzigde IFRS-standaarden

De International Accounting Standards Board (IASB) en de International Financial Reporting Committee (IFRIC) hebben in 2007/2008 nieuwe en/of gewijzigde standaarden en interpretaties uitgebracht, die vanaf boekjaar 2008 e.v. van toepassing zijn voor Vitens N.V.

Hieronder worden de wijzigingen nader uiteengezet:

IAS 1 Presentation of Financial Statements

Deze herziene standaard is in september 2007 gepubliceerd en wordt van kracht voor boekjaren beginnend op of na 1 januari 2009. Deze standaard onderscheidt mutaties in het eigen vermogen die samenhangen met transacties met de eigenaren van de vennootschap van mutaties die daarmee niet samenhangen. Het mutatieoverzicht van het eigen vermogen bevat slechts de gegevens over transacties met de eigenaren, waarbij overige mutaties als één post worden gepresenteerd. Daarnaast introduceert de standaard een overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten, waarin alle in de winst- en verliesrekening opgenomen baten en lasten worden gepresenteerd, evenals alle posten van het totaalresultaat. Dit kan ofwel in één overzicht worden opgenomen ofwel in twee onderling samenhangende overzichten.

IFRS 2 Share-based Payment, amendment

Het doel van deze IFRS is aan te geven hoe de financiële verslaggeving moet plaatsvinden indien een entiteit een op aandelen gebaseerde betalingstransactie uitvoert. De standaard schrijft met name voor dat een entiteit de gevolgen van op aandelen gebaseerde betalingstransacties in de winst- en verliesrekening weergeeft, met inbegrip van de kosten verbonden aan transacties waarbij aandelenopties aan werknemers worden toegekend. Toepassing is vanaf 1 januari 2009. Vitens N.V. hanteert geen op aandelen gebaseerde betalingen en daarom is deze standaard niet op Vitens N.V. van toepassing.

IFRS 3R Business Combinations

De herziene standaard over Business Combinations wordt van kracht voor boekjaren beginnend op of na 1 juli 2009 en omvat nadere wijzigingen met betrekking tot de verwerking van fusies en overnames. Een belangrijk uitgangspunt is de benadering waarbij Vitens N.V. (rapporterende eenheid) vanuit het gezichtspunt van de groep als geheel moet worden beschouwd in plaats vanuit het gezichtspunt als moedermaatschappij.

IFRS 8 Operating Segments

IFRS 8 is van toepassing voor boekjaar 2009 en brengt wijzigingen met zich mee in de te verstrekken toelichting over hoe de organisatie vanuit managementperspectief wordt aangestuurd. Als de interne managementrapportage verschilt van de jaarrekening dient hierover aanvullende toelichting te worden verstrekt. Voor Vitens N.V. heeft dit geen consequenties omdat vanuit één segment wordt gewerkt.

IAS 23R Borrowing Costs

IAS 23R is van toepassing voor boekjaar 2009 en heeft betrekking op de opsplitsing van de rentekosten. Indien rentekosten direct zijn toe te rekenen aan acquisitie of actief dan moeten deze worden geactiveerd. Deze aanvulling dient prospectief te worden toegepast binnen Vitens N.V., wat impliceert dat het geldt voor investeringen die aanvangen na 1 januari 2009.

IAS 27 Consolidated and Separate Financial Statements

Indien een moedermaatschappij een dochteronderneming tegen conform IAS 39 reële waarde opneemt, wordt deze administratieve verwerking voortgezet nadat de dochteronderneming vervolgens als voor verkoop aangehouden wordt geclassificeerd.

IAS 39 Financial Instruments

Deze wijzigingen op IAS 39 zijn gepubliceerd in augustus 2008 en worden van kracht voor boekjaren die beginnen op of na 1 juli 2009. De wijziging betreft de aanwijzing van een eenzijdig risico in een afgedekte positie en de aanwijzing van inflatie als een afgedekt risico of gedeelte in bepaalde situaties. Verduidelijkt wordt dat het een entiteit is toegestaan een gedeelte van de wijzigingen in de reële waarde of de variabiliteit van de kasstromen van een financieel instrument als een afgedekte positie aan te wijzen. Vitens N.V. is tot de conclusie gekomen dat de wijziging geen effect heeft op de resultaten en financiële positie van Vitens N.V., aangezien Vitens N.V. dergelijke afdekkingen niet verricht.

IFRIC 12 Service concessions

IFRIC 12 geeft richtlijnen voor de verwerking van concessies. Deze interpretatie is van toepassing op boekjaren die aanvangen op of na 1 januari 2008. Dit is niet van toepassing bij Vitens N.V.

IFRIC 13 Customer Loyalty Programmes

IFRIC 13 gaat over klantenloyaliteitsprogramma's waarbij omzet moet worden gesplitst tussen de eerste prestatie en de rechten op volgende prestaties. Ingangsdatum betreft boekjaar 2009. Vitens N.V. hanteert geen klantenloyaliteitsprogramma en IFRIC 13 is daarom niet van toepassing.

IFRIC 14 The limit on a Defined Benefit Asset, Minimum Funding Requirements and their Interaction

IFRIC 14 gaat over de berekening van het plafond op het netto-pensioen actief en de interactie met een minimale dekkinggraad zoals de DNB eist bij de Nederlandse Pensioenfondsen. Ingangsdatum betreft boekjaar 2008. Dit is bij Vitens N.V. niet van toepassing.

IFRIC 15 Agreements for the Construction of Real Estate

IFRIC 15 is in november 2008 gepubliceerd, wordt van kracht voor boekjaren beginnend op of na 1 januari 2009 en dient retroactief te worden toegepast. De interpretatie verschaft duidelijkheid over de vraag op welk moment en hoe opbrengsten en daarmee samenhangende kosten in verband met de verkoop van onroerend goed dient te worden verantwoord indien de ontwikkelaar en de koper een overeenkomst sluiten voordat de bouw van het onroerend goed is voltooid. Verder verschaft de interpretatie leidraden omtrent de vaststelling of een overeenkomst valt onder IAS 11 of onder IAS 18. IFRIC 15 heeft geen gevolgen voor de geconsolideerde jaarrekening, aangezien Vitens N.V. dergelijke activiteiten niet ontplooit.

IFRIC 16 Hedges of a Net Investment in a Foreign Operation

IFRIC 16 is in juli 2008 gepubliceerd, wordt van kracht voor boekjaren beginnend op of na 1 oktober 2008 en dient prospectief te worden toegepast. Deze interpretatie verschaft leidraden inzake de administratieve verantwoording van een afdekking van een netto-investering in een buitenlandse activiteit. Aangezien Vitens N.V. niet investeert in buitenlandse activiteiten is deze interpretatie niet van toepassing.

IFRIC 18 Transfers of Assets from Customers

IFRIC 18 gaat over het ontvangen van een actief of een bijdrage in de vorm van liquide middelen voor een te vormen actief. Indien de onderneming de beschikkingsmacht krijgt over het uiteindelijk actief dan moet er een verplichting worden opgenomen om goederen of diensten te verstrekken. Voor Vitens N.V. is IFRIC 18 niet van toepassing omdat Vitens N.V. haar leidingennetwerk zelf aanlegt, een eventuele ontvangen bijdrage van een derde partij voor aanleg van het leidingennetwerk wordt niet als materieel beschouwd en in mindering op de investeringen gebracht.

Grondslagen voor de consolidatie

In de geconsolideerde jaarrekening zijn opgenomen de financiële gegevens van Vitens N.V. en haar groepsmaatschappijen, waarin Vitens N.V. direct of indirect een beslissende invloed uitoefent voor wat betreft het zakelijke en financiële beleid. De activa, passiva en de resultaten van deze groepsmaatschappijen worden volledig in de consolidatie opgenomen. In het geval dat het belang in de geconsolideerde vennootschap minder dan 100% bedraagt, wordt een aandeel van derden in het eigen vermogen en in het resultaat opgenomen. De resultaten van de groepsmaatschappijen die in de loop van het boekjaar zijn verworven

of afgestoten, worden in de geconsolideerde winst- en verliesrekening opgenomen vanaf de datum van toetreding tot de groep respectievelijk tot de datum van afstoting. De grondslagen voor de balans en resultaatbepaling, alsmede het boekjaar, van de groepsmaatschappijen zijn overeenkomstig aan die van

Vitens N.V. Belangen in geassocieerde deelnemingen en joint ventures worden niet in de consolidatie betrokken.

Intercompany-transacties, balansposten en ongerealiseerde winsten op transacties tussen groepsmaatschappijen worden geëlimineerd.

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Materiële vaste activa

De post materiële vaste activa is onderverdeeld in de volgende categorieën:

- Bedrijfsgebouwen en terreinen.
- Kantoorgebouwen.
- Dienstwoningen.
- Machines en installaties.
- Leidingen.
- Andere vaste bedrijfsmiddelen.
- Werken in uitvoering.

Bedrijfsgebouwen en terreinen, machines en installaties, leidingen en andere vaste bedrijfsmiddelen worden gewaardeerd tegen of verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Als eerste waardering bij toepassingen van IFRS (2006) heeft waardering tegen reële waarde plaatsgevonden. Deze reële waarde wordt verondersteld als 'deemed cost' waarbij afschrijvingen jaarlijks in mindering worden gebracht.

Kantoorgebouwen worden gewaardeerd volgens de reële waarmedmethode in overeenstemming met IAS 16.31. Correcties voor een lagere reële waarde van de kantoorgebouwen worden in eerste instantie in mindering gebracht op een positieve herwaarderingsreserve en het meerdere wordt rechtstreeks ten laste van de winst- en verliesrekening verantwoord. Aanpassingen na een hogere waardering van de kantoorgebouwen worden voorzover zij een aanpassing zijn op in eerdere jaren verantwoorde afwaarderingen ten gunste van de winst- en verliesrekening verantwoord; de resterende aanpassing van de herwaardering wordt verantwoord in een herwaarderingsreserve. Taxaties van kantoorgebouwen vindt plaats één keer per vier jaar.

Dienstwoningen betreffen woningen die staan op waterwinlocaties van Vitens N.V. en worden verhuurd tegen marktconforme huurprijzen aan (ex-)Vitens-werknemers. Vitens N.V. merkt deze woningen aan als vastgoedbelegging in overeenstemming met IAS 40, waarbij waardering plaatsvindt tegen reële waarde en mutaties in de reële waarde in de winst- en verliesrekening worden verantwoord. De reële waarde wordt onder andere afgeleid

van de WOZ-waarde. Voor de ongerealiseerde waardewijzigingen wordt een herwaarderingsreserve gevormd.

Investeringsgedurende het boekjaar worden gewaardeerd tegen de aanschaffingsprijs verminderd met eventueel verkregen subsidies en bijdragen van derden. Onder aanschaffingsprijs wordt verstaan de verkrijgingsprijs, hetzij de vervaardigingsprijs, hetzij waardering op reële waarde in de situatie van overgenomen vennootschappen. De kostprijs van zelfvervaardigde activa bestaat uit directe kosten van vervaardiging en toeslagen voor indirecte productiekosten. Rentelasten tijdens de vervaardiging van een actief zijn geen onderdeel van de vervaardigingsprijs. Materiële vaste activa, met uitzondering van dienstwoningen, worden afgeschreven op basis van de lineaire methode over de verwachte gebruiksduur van de verschillende componenten waaruit het betrokken actief bestaat. De afschrijving start op moment van ingebruikname van de betreffende activa.

De gebruiksduren van de componenten waaruit de activacategorieën bestaan, zijn als volgt opgebouwd:

- Kantoorgebouwen 40 jaar.
- Productielocaties civieltechnisch 40 jaar, electrotechnisch en werktuigbouwkundig 15 jaar.
- Overige machines en installaties 15 jaar.
- Leidingen 50 jaar.
- Andere vaste bedrijfsmiddelen 3-5 jaar (waaronder ICT).
- Werken in uitvoering wordt niet afgeschreven.

De verwachte gebruiksduur, de restwaarde en afschrijvingsmethoden worden jaarlijks geëvalueerd en indien nodig aangepast. Winsten of verliezen bij afstoting worden bepaald aan de hand van de opbrengsten en de op moment van afstoting geldende boekwaarde.

Bijzondere waardeverminderingen

Indien omstandigheden hiertoe aanleiding geven wordt vastgesteld of sprake is van bijzondere waardevermindering van materiële vaste activa. Indien dergelijke aanwijzingen bestaan, wordt een schatting gemaakt van de realiseerbare waarde van deze activa. Voor de activa is de realiseerbare waarde gelijk aan de hoogste van de reële waarde minus verkoopkosten of de

bedrijfswaarde. De bedrijfswaarde wordt bepaald op basis van de contante waarde van de geschatte toekomstige kasstromen. Het bedrag van de afwaardering wordt separaat zichtbaar ten laste van de winst- en verliesrekening gebracht. Nadat een verlies wegens bijzondere waardevermindering is verwerkt, wordt de jaarlijkse afschrijving aangepast aan de herziene boekwaarde verminderd met de restwaarde. Indien het bedrag van de afwaardering groter is dan de boekwaarde van het actief, moet worden gezien of een voorziening moet worden gevormd. Terugneming van een bijzondere waardevermindering is mogelijk indien er gegronde indicaties zijn dat het eerder verantwoorde verlies niet meer bestaat of is verminderd.

In 2008 heeft het management geen aanwijzingen voor mogelijke bijzondere waardeverminderingen geïdentificeerd. Als gevolg hiervan hebben geen bijzondere waardeverminderingen plaatsgevonden.

Investerings in geassocieerde deelnemingen en joint ventures

Geassocieerde deelnemingen zijn die entiteiten waarop Vitens N.V., direct of indirect, invloed van betekenis uitoefent op het financiële en operationele beleid, maar geen beslissende zeggenschap over heeft. Over het algemeen is hier sprake van als Vitens N.V. tussen de 20 en 50% van de stemrechten kan uitoefenen.

Joint ventures zijn overeenkomsten waarbij Vitens N.V., tezamen met een of meerdere partijen, activiteiten uitvoert waarbij alle partijen gezamenlijk de zeggenschap uitoefenen. Investerings in geassocieerde deelnemingen waarop Vitens N.V. invloed van betekenis uitoefent en belangen in joint ventures worden gewaardeerd volgens de 'equity methode'. De boekwaarde van de geassocieerde deelneming of de joint venture omvat de goodwill die bij de overname is betaald en het aandeel van Vitens N.V. in de wijzigingen in het eigen vermogen van de geassocieerde deelneming, respectievelijk joint venture na het moment van overname.

Overige financiële activa en overige deelnemingen

De overige financiële activa betreffen verstrekte leningen en zijn gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs verminderd met eventuele bijzondere waardeverminderingen.

Overige deelnemingen worden bij verwerving gewaardeerd tegen kostprijs (zijnde de reële waarde) en vanaf dat moment

tegen reële waarde, waarbij waardemutaties direct worden opgenomen in de winst- en verliesrekening. Indien de reële waarde niet betrouwbaar kan worden vastgesteld blijft de vervolgwaaardering tegen kostprijs.

Derivaten

Bij de gewone bedrijfsuitoefening wordt gebruik gemaakt van derivaten (financiële instrumenten) om renterisico's te beperken. Het doel van dit beheer is de invloed van veranderingen in rentetarieven op de resultaten te beperken. Rentederivaten worden gebruikt om de leningenportefeuille te sturen op het gewenste risicoprofiel. Deze instrumenten worden niet gebruikt voor speculatieve of handelsdoeleinden. Deze derivaten worden gewaardeerd tegen reële waarde vanaf het moment dat het contract is afgesloten. De reële waarde is een resultante van de ontwikkelingen van de marktrente en de vastgestelde rente van het onderliggende derivaat. Vitens N.V. heeft in haar treasury-statuut opgenomen dat het renterisico niet groter mag zijn dan 25% van de totale vreemdvermogenpositie. Het renterisico is de som van de renteherzieningen (incl. rente-instrumenten) en hetgeen aan nieuwe financiering nodig is (schuldvernieuwing) in enig jaar.

De afgesloten renteswaps worden aangemerkt als perfecte hedge. Deze renteswaps zijn afgesloten met als enig doel om het renterisico binnen de norm van 25% te houden zoals beschreven in het treasury-statuut. Door toepassing van de genoemde instrumenten wordt een vaste cash outflow gerealiseerd. Vitens N.V. betaalt vast-rentend op de swap, terwijl de betaalde kortetermijn-rente op roll-over leningen wegvalt tegenover de ontvangst van de korte rente op de swap.

Een hedge wordt geacht effectief te zijn indien, vanaf het begin en gedurende de looptijd van de hedge-relatie, verwacht wordt dat veranderingen van de cashflows van het gehedgde item vrijwel volledig worden afgedekt door veranderingen in de cashflows van het hedge-instrument. Is dit het geval dan worden de schommelingen in de reële waarde van de renteswaps ten gunste/ten laste van de afdekkingsreserve verantwoord (hedge accounting).

Voorraden

De voorraden worden gewaardeerd tegen historische kostprijs (of lagere realiseerbare waarde) onder aftrek van een voorziening voor incurantheid.

Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen en overlopende activa worden gewaardeerd tegen nominale waarde onder aftrek van een waardecorrectie in verband met mogelijke oninbaarheid. Saldering en presentatie van handelsvorderingen op en ontvangen voorschotten van verbruikers vindt plaats op basis van afrekgroepen: een groeperingsmethodiek van klanten op basis van in de tijd gespreide meteropnames ter bepaling van het te factureren waterverbruik. Vorderingen worden niet langer opgenomen als de gelden zijn ontvangen of dat oninbaarheid is vastgesteld.

Liquide middelen

De post liquide middelen bestaat uit banktegoeden en contanten en wordt gewaardeerd tegen reële waarde, hetgeen overeenkomt met de nominale waarde. Schulden aan bankinstellingen worden verantwoord onder de rentedragende verplichtingen.

Vaste activa aangehouden voor de verkoop

Activa die worden aangehouden voor verkoop, alsmede verplichtingen die daaraan zijn toe te wijzen, worden separaat getoond op de balans. Activa worden als zodanig aangemerkt indien Vitens N.V. zich heeft gecommitteerd het betrokken actief te verkopen, het verkoopproces in gang is gezet en de vermoedelijke verkoop binnen een jaar is gerealiseerd. Op deze activa wordt niet meer afgeschreven, doch afwaardering vindt plaats naar de reële waarde, verminderd met de verwachte verkoopkosten indien deze waarde lager is dan de boekwaarde.

Rentedragende verplichtingen

De rentedragende verplichtingen zijn bij opname gewaardeerd tegen reële waarde onder aftrek van transactiekosten. Vervolgens vindt waardering plaats tegen geamortiseerde kostprijs met behulp van de effectieve rentemethode. De binnen een jaar vervallende aflossingsverplichtingen van de langlopende verplichtingen worden gepresenteerd onder de kortlopende verplichtingen.

Voorzieningen personeelsbeloningen

De post voorzieningen personeelsbeloningen omvat:

- De voorziening als gevolg van reorganisatie fusie 2002, deze is gevormd ter dekking van de verplichtingen uit het sociaal plan. Belangrijke onderdelen betreffen de 56+ - regeling en boventaligheid.

- De voorziening als gevolg van reorganisatie fusie 2006, deze is gevormd naar aanleiding van de fusie tussen Vitens N.V., N.V. Hydron Flevoland, N.V. Hydron Midden-Nederland en Coöperatie Hydron U.A. Dit ter dekking van de verplichtingen uit het sociaal plan. Het sociaal plan heeft een looptijd van drie jaar, waarna het collectief recht overgaat in een individueel recht. De kosten die uit het sociaal plan voortvloeien worden voornamelijk veroorzaakt door de kosten die gemoeid zijn met herplaatsing van boventallige medewerkers. De berekening is gebaseerd op het aantal boventalligen met daarbij totale loonkosten per werknemer, een reële benadering van het aantal dienstjaren en de (gemiddelde) leeftijd. De uitkeringstromen zijn contant gemaakt tegen een nominale rekenrente van 4,97%.
- Als gevolg van het integreren van de laboratoriumactiviteiten uit Utrecht in Leeuwarden is een reorganisatievoorziening gevormd. Dit ter dekking van de verplichtingen uit het sociaal plan. Het sociaal plan heeft een looptijd van drie jaar, waarna het collectief recht overgaat in een individueel recht. De kosten die uit het sociaal plan voortvloeien worden voornamelijk veroorzaakt door de kosten die gemoeid zijn met herplaatsing van boventallige medewerkers. De berekening is gebaseerd op het aantal boventalligen met daarbij totale loonkosten per werknemer, een reële benadering van het aantal dienstjaren en de (gemiddelde) leeftijd. De uitkeringstromen zijn contant gemaakt tegen een nominale rekenrente van 4,97%. Alle gevallen van boventaligheid hebben zich in 2008 voorgedaan.

De aard en het bedrag van ontslagvergoedingen als gevolg van een besluit van Vitens N.V. om de arbeidsrelatie met een werknemer te beëindigen voor pensioneringsdatum of vanwege het besluit van een werknemer om op vrijwillige basis in te stemmen met beëindiging van de arbeidsrelatie zijn vastgelegd in het sociaal plan en is als zodanig meegenomen in de vorming van de reorganisatievoorziening.

- De jubileumvoorziening, deze is gevormd ten behoeve van toekomstige jubileumuitkeringen en is actuarieel berekend. Hierbij is rekening gehouden met de sterftetabel 1995-2000 voor mannen en vrouwen, toekomstig personeelsverloop en salarisstijgingen. De voorziening is contant gemaakt tegen een nominale rekenrente van 4,97%.

Het kortlopend deel van de voorziening personeelsbeloningen wordt verantwoord onder de kortlopende verplichtingen.

Overige voorzieningen

Genoemde voorzieningen worden gevormd indien:

- Per balansdatum een juridisch afdwingbare en/of feitelijke verplichting bestaat die voortvloeit uit gebeurtenissen voor de balansdatum.
- Het aannemelijk is dat er een uitstroom van middelen zal plaatsvinden om de verplichting af te wikkelen.
- Een betrouwbare schatting kan worden gemaakt van de verplichting.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting nodig zijn, tenzij het effect van de tijds waarde van geld significant is. In dat geval wordt de voorziening gewaardeerd tegen contante waarde. Het kortlopend deel van de overige voorzieningen wordt verantwoord onder de kortlopende verplichtingen.

Collectieve regelingen

Vitens N.V. kent een Pensioen- en Flexibele Uittredingsregeling voor huidige en voormalige werknemers. De pensioenen zijn ondergebracht bij Stichting Pensioenfonds ABP en de Flexibele Uittreding bij Stichting Flexibel Uittreden Nutsbedrijven. Het betreffen collectieve regelingen waarbij meerdere werkgevers zijn aangesloten en zijn in wezen toegezegd-pensioenregelingen, waarbij de pensioenuitkering gebaseerd is op de lengte van het dienstverband en het gemiddeld salaris van de werknemer gedurende dit dienstverband.

De pensioenregelingen kunnen worden aangemerkt als 'multi-employer funds'. IAS 19 verlangt dat bepaalde informatie inzake toegezegd-pensioenregelingen wordt toegelicht in de jaarrekening. Met name het saldo van de met de regeling samenhangende activa en passiva dient in de balans opgenomen te worden als een vordering of verplichting. Beide pensioenfondsen hebben aangegeven dat zij niet in staat zijn om aan de deelnemende ondernemingen de informatie te verschaffen die noodzakelijk is inzake toegezegd-pensioenregelingen. Daarom worden beide regelingen behandeld als toegezegde-bijdragen-regelingen en worden de verschuldigde pensioenpremies over het boekjaar als pensioenlasten in het resultaat verantwoord.

Kortlopende verplichtingen

De kortlopende verplichtingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde op de balans opgenomen. Een kortlopende verplichting wordt in de balans opgenomen zodra Vitens N.V. contractpartij is en/of er een concrete dienst of levering van goederen heeft plaatsgevonden.

Leaseovereenkomsten

Er zijn door Vitens N.V. operationele leaseovereenkomsten aangegaan voor een groot deel van het wagenpark. De risico's en voordelen die verband houden met het eigendom van de betrokken activa zijn niet overgedragen aan de lessee. Als gevolg hiervan worden betalingen uit hoofde van deze leaseovereenkomsten op tijdsevenredige basis als last in het resultaat verwerkt.

Netto-omzet uit hoofde van levering van goederen en diensten

De netto-omzet bestaat uit vastrechtvergoeding en de levering van drinkwater. De verantwoording van de drinkwateropbrengsten wordt gebaseerd op het totaal aan derden geleverde hoeveelheid water. De omzetgegevens worden verkregen uit metingen bij klanten en, voor wat betreft het nog niet afgerekende deel, uit schattingen op basis van ervaringscijfers. Over de netto-omzet geheven omzetbelasting, belasting op leidingwater worden niet in de omzet begrepen. De netto-omzet wordt genomen op het moment dat de voordelen van eigendom en het risico van waardevermindering zijn overgedragen op de koper.

Overige opbrengsten

Onder de overige opbrengsten worden opbrengsten verantwoord die niet direct gerelateerd zijn aan de kernactiviteiten. De overige opbrengsten bestaan onder meer uit de volgende posten:

- Opbrengsten verhuizingen/nieuwe aansluitingen en incasso. Bij verhuizingen/nieuwe aansluitingen wordt door Vitens N.V. een extra bijdrage in rekening gebracht i.v.m. de administratieve afhandeling.
- Opbrengst brandkranen. Dit betreft deels een eenmalige bijdrage en een jaarlijks terugkerende vergoeding t.b.v. het onderhoud.
- Opbrengst werk voor derden.
- Opbrengst huur en pacht. Betreft huuropbrengsten bedrijfs-woningen, aanwezig op gronden waarop productielocaties zijn gevestigd of winning plaatsvindt. Verder zijn er pacht-opbrengsten op gronden.
- Meeliftervergoedingen. Betreffen vergoedingen van m.n. waterschappen en gemeenten voor het meeliften op de rekening van Vitens N.V. voor verontreinigingshellingen/ingezetenen-omslag en rioolheffingen.
- Opbrengsten analyses en advisering. Betreffen opbrengsten voor analyses vanuit Vitens Laboratorium B.V. voor derden.
- Opbrengsten vanuit dienstverlening aan Evides N.V., Vitens-Evides International B.V en Stichting Aansluitingen.nl.

De opbrengsten van diensten worden opgenomen naar rato van de verrichte prestaties.

Kosten uitbesteed werk en inhuur personeel

Dit zijn kosten die Vitens N.V. maakt t.b.v. zijn exploitatie en betreffen uitbesteed werk en inhuur personeel van derden en worden toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Grondwaterbelastingen en -heffingen

Dit zijn kosten die Vitens N.V. maakt t.b.v. haar exploitatie en betreffen belastingen die verbonden zijn aan het onttrekken van grondwater en worden toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Overige kosten

Dit zijn kosten die Vitens N.V. maakt t.b.v. haar exploitatie en bestaan onder meer uit grond- en hulpstoffen, elektra, autokosten en overige kosten. Deze kosten worden toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Personeelskosten

Dit zijn kosten die Vitens N.V. maakt t.b.v. eigen personeel en bevat o.a. salarissen en sociale lasten, pensioenlasten en dotatie aan personele voorzieningen. Deze kosten worden toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben. De geactiveerde productie voor het eigen bedrijf betreffen directe personeelskosten en zijn gemaakt ten dienste van de vervaardiging van materiële vaste activa welke betrekking hebben op infrastructuurele werken van de onderneming. Deze geactiveerde productie wordt in mindering gebracht op de personeelskosten.

Financiële baten

De financiële baten bestaan uit interestbaten op financiële activa, zijnde leningen en liquide middelen, berekend op basis van de effectieve-interestmethode en worden toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Financiële lasten

De interestlasten hebben betrekking op rentedragende verplichtingen, berekend op basis van de effectieve-interestmethode en worden toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben. De rentedragende verplichtingen omvatten vast-rentende

leningen, achtergestelde leningen, roll-overleningen en rekening courant. Daarnaast bevat het een vrijval van het verschil tussen de reële waarde en nominale waarde van de leningenportefeuille van overgenomen partijen, oprentingskosten voorzieningen en overige kosten van financiering zoals bereidstellingsprovisies en bankkosten.

Aandeel in resultaat in geassocieerde deelnemingen en joint ventures

Betreft resultaat in geassocieerde deelnemingen en joint ventures en eventuele boekwinst/verlies verkoop effecten.

Belastingen

Ingevolge artikel 2 leden 3 en 7 van de Wet op de Vennootschapsbelasting is de levering van drinkwater niet onderworpen aan de heffingen van deze wet. De vennootschapsbelasting over de resultaten van vennootschapsbelastingplichtige dochter Vitens Watermanagement B.V. wordt berekend tegen het geldende tarief over het resultaat van het boekjaar van de deelnemingen, waarbij rekening wordt gehouden met verschillen tussen de commerciële en fiscale winstberekening en aanwezige fiscale voorvoegingsverliezen.

Niet gewaardeerde latente belastingvorderingen hebben betrekking op fiscaal compensabele verliezen en voorvoegingsverliezen. Deze zijn niet tot waardering gebracht, aangezien realisatie op korte termijn niet waarschijnlijk is.

Veronderstellingen, schattingen en aannames in de jaarrekening

Het opstellen van een jaarrekening brengt met zich mee dat gebruik wordt gemaakt van aannames, veronderstellingen en schattingen die zijn gebaseerd op ervaringen uit het verleden en op factoren die naar het oordeel van het management aanvaardbaar zijn, gegeven de specifieke omstandigheden. Deze aannames, veronderstellingen en schattingen zijn van invloed op de waardering en presentatie van de gerapporteerde activa en verplichtingen alsmede op het resultaat over het boekjaar. De werkelijke uitkomsten kunnen afwijken van de gehanteerde schattingen en veronderstellingen. Hieronder gaan we in op de genoemde posten.

Voorziening personeelsbeloningen

De genoemde voorzieningen zijn bepaald op basis van veronderstellingen omtrent toekomstige ontwikkelingen van bijvoorbeeld salarissen, sociale wetgeving, verloop personeel en statistisch onderbouwde aannames ten aanzien van sterfte. Dit complex van aannames in samenhang met de gehanteerde disconteringsvoeten leidt tot grote invloed op de waardering van de voorzieningen en de resultaten.

Waardering van materiële vaste activa

Bij de bepaling van de boekwaarde van materiële vaste activa wordt gebruikgemaakt van schattingen van afschrijvingstermijnen, deze zijn afgeleid van verwachtingen omtrent de technische en economische levensduur van de onderliggende activa. Als gevolg van veranderingen in de toekomst op het gebied van technologische ontwikkelingen of in het gebruik van de activa kunnen veranderingen ontstaan in de levensduur van de activa en dit kan dan aanleiding geven tot bijzondere waardevermindering.

Debiteuren

Vitens N.V. beoordeelt periodiek de volwaardigheid van vorderingen op basis van ervaringen uit het verleden. Eventuele waardeverminderingen worden in mindering gebracht op het debiteurensaldo. De werkelijkheid kan afwijken van de genoemde aannames.

Omzetverantwoording

De verantwoording van de drinkwateropbrengsten wordt gebaseerd op het totaal aan derden geleverde hoeveelheid water (belasting op leidingwater behoort niet tot de omzet). Vitens N.V. hanteert een systematiek van omzetbepaling waarbij het werkelijk gemeten verbruik wordt toegerekend aan maanden/jaren conform de volgende drie stappen:

1. De werkelijk gefactureerde hoeveelheden $m^3/omzet$.
Per klant wordt het werkelijk aantal gefactureerde $m^3/omzet$ toegerekend aan de jaren.
2. De nog te reserveren hoeveelheden $m^3/omzet$ tot en met einde van het kalenderjaar (jaarprognose).
Het gemiddelde werkelijke dagverbruik per klant wordt vastgesteld, dit wordt vervolgens gecorrigeerd voor trend- en seizoenspatroon.

3. Totaal verbandcontrole tussen klantgegevens SAP-ISU en reinwater afgiftecijfers.

Ter controle worden de klantgegevens gelegd naast de waterbalansen (afgiftecijfers pompstations). Mutaties worden geanalyseerd evenals de ontwikkeling van het 'niet in rekening gebracht' verbruik.

Grondslagen voor het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode, waarbij voor de herleiding van de mutatie in geldmiddelen wordt uitgegaan van het resultaat na belastingen volgens de winst- en verliesrekening.

Het in het kasstroomoverzicht gehanteerde begrip geldmiddelen betreft de liquide middelen zoals in de balans gehanteerd verminderd met de rentedragende verplichtingen.

Toelichting op mutaties in geassocieerde deelnemingen en joint ventures

A Facturatie B.V.

Op 2 januari 2008 heeft de oprichting van Facturatie B.V. plaatsgevonden door inbreng van activa tegen een waarde van € 9,2 miljoen. Vitens N.V. houdt 180 aandelen. Per dezelfde datum heeft Vitens N.V. 50% van het aandelenpakket, zijnde 90 aandelen, aan Evides N.V. verkocht tegen € 4,6 miljoen.

De vennootschap heeft tot doel het faciliteren van het factureren en incasseren van watergelden, het onderhouden van de daaraan verwante klantencontacten en het beheer en onderhoud van de in dat kader te gebruiken computerprogrammatuur en bijbehorende documentatie; alsmede houdster- en financieringsactiviteiten.

B Laboratoriumactiviteiten

In de jaarrekening 2007 is onder de 'Overige gegevens' melding gemaakt van de gebeurtenissen na balansdatum. Dit betrof een voorlopig akkoord, getekend op 29 januari 2008, inzake de organisatorische samenvoeging van de laboratoria van Vitens N.V., Aqualab B.V. en Stichting Waterlaboratorium Zuid. In het verdere verloop van 2008 is besloten om aan dit akkoord geen verder gevolg te geven. Vitens N.V. heeft zelfstandig besloten om haar eigen laboratoriumactiviteiten in Leeuwarden te concentreren.

C Legyon B.V.

Op 10 december 2008 is een aandeelhoudersovereenkomst voor Legyon B.V. i.o. getekend door Vitens Watermanagement B.V. (60%) en TNO Technostarters B.V. (40%). Deze vennootschap is definitief opgericht op 6 januari 2009 en heeft ten doel het opzetten en (doen) uitvoeren van de exploitatie, productie, verkoop, distributie en sublicentiëring van een legionellachip in Nederland en daarbuiten.

D Geas Beheer B.V.

Op 30 mei 2008 heeft Vitens N.V. haar aandelen in Geas Beheer B.V. verkocht aan Geas Beheer B.V. Het betrof 10 aandelen, zijnde 2% van het totaal, voor een bedrag van € 50.400. De betreffende participatie was reeds in 2007 ondergebracht bij vaste activa aangehouden voor verkoop.

E Aquanet B.V.

Op 3 september 2008 heeft Vitens N.V. haar aandelen in Aquanet B.V. verkocht. Het betrof 2.000 aandelen, zijnde 38,5% van het totaal, voor een bedrag van afgerond € 180.000. De betreffende participatie was reeds in 2007 ondergebracht bij vaste activa aangehouden voor verkoop.

3 Materiële vaste activa

<i>In miljoenen euro</i>	Bedrijfsgebouwen en terreinen	Kantoorgebouwen	Dienstwoningen	Machines en installaties	Leidingen	Andere vaste middelen	Werken in uitvoering	Totaal
Stand 1 januari 2007								
Aanschafwaarde	493,0	39,3	15,1	418,0	1.656,0	89,2	51,1	2.761,7
Cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen	-162,5	-0,1	-	-236,1	-733,3	-45,4	-	-1.177,4
Boekwaarde 1 januari 2007	330,5	39,2	15,1	181,9	922,7	43,8	51,1	1.584,3

Mutaties 2007								
Herrubricering	-	-	-	1,1	-	-1,1	-	-
Investeringen	7,9	0,3	-	14,9	58,4	10,9	-11,2	81,2
Desinvesteringen	-0,4	-	-0,2	-	-	-5,8	-	-6,4
Afschrijvingen	-10,4	-	-	-20,8	-33,8	-17,2	-	-82,2
Totaal	-2,9	0,3	-0,2	-4,8	24,6	-13,2	-11,2	-7,4

Stand per 31 december 2007								
Aanschafwaarde	502,0	39,6	14,9	446,2	1.726,1	83,7	39,9	2.852,4
Cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen	-174,4	-0,1	-	-269,1	-778,8	-53,1	-	-1.275,5
Boekwaarde per 31 december 2007	327,6	39,5	14,9	177,1	947,3	30,6	39,9	1.576,9

Mutaties 2008								
Herwaardering	-	-	2,1	-	-	-	-	2,1
Bijzondere waardeverminderingen	-	-1,5	-	-	-	-	-	-1,5
Investeringen	5,4	2,2	0,1	7,6	38,4	13,8	18,1	85,6
Desinvesteringen	-1,9	-0,7	-0,6	-1,1	-	-0,7	-	-5,0
Afschrijvingen	-10,9	-1,0	-	-21,1	-35,2	-13,6	-	-81,8
Totaal	-7,4	-1,0	1,6	-14,6	3,2	-0,5	18,1	-0,6

Stand per 31 december 2008								
Aanschafwaarde	505,4	39,6	16,5	452,5	1.764,5	96,8	58,0	2.933,3
Cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen	-185,2	-1,1	-	-290,0	-814,0	-66,7	-	-1.357,0
Boekwaarde per 31 december 2008	320,2	38,5	16,5	162,5	950,5	30,1	58,0	1.576,3

4 Investerings in geassocieerde deelnemingen en joint ventures

Hieronder is een overzicht opgenomen van de groepsmaatschappijen, geassocieerde deelnemingen en joint ventures.

Per 31 december 2008	Plaats	Belang (in %)
Groepsmaatschappijen (geconsolideerd)		
Vitens Laboratorium B.V.	Leeuwarden	100
Vitens Watermanagement B.V.	Zwolle	99,9
Vitens Industriewater B.V.	Leeuwarden	100
Aqua Oud B.V.	Zwolle	100
Rioolwerken Friesland B.V.	Leeuwarden	100
Geassocieerde deelnemingen (niet geconsolideerd)		
Brinck Meter Control Services B.V.	Harderwijk	25
Reststoffenunie Waterleidingbedrijven B.V.	Nieuwegein	36,9
Kiwa Water Holding B.V.	Nieuwegein	31,4
Joint ventures		
Vitens-Evides International B.V.	Zwolle	50
Aquario Watermanagement B.V.	Leeuwarden	50
Facturatie B.V.	Utrecht	50

Vitens N.V. en Evides N.V. zijn in 2007 een joint venture overeenkomst aangegaan waarin de dochteronderneming Vitens Internationaal B.V. is omgevormd in de joint venture Vitens-Evides International B.V.

Vitens N.V. en Evides N.V. zijn in 2008 een joint venture overeenkomst aangegaan, genaamd Facturatie B.V., waarin het faciliteren van het factureren en incasseren van watergelden, het onderhouden van de daaraan verwante klantencontacten en het beheer en onderhoud van de in dat kader te gebruiken computerprogrammatuur en bijbehorende documentatie is ondergebracht.

Op 10 december 2008 is een aandeelhoudersovereenkomst voor Legyon B.V. i.o. getekend door Vitens Watermanagement B.V. (60%) en TNO Technostarters B.V. (40%). Deze vennootschap is definitief opgericht op 6 januari 2009 en heeft ten doel het opzetten en (doen) uitvoeren van de exploitatie, productie, verkoop, distributie en sublicentiëring van een legionellachip in Nederland en daarbuiten.

	Geassocieerde deelnemingen		Joint ventures	
	2008	2007	2008	2007
Boekwaarde per 1 januari	1,9	2,1	0,1	0,1
Mutaties				
Inbreng activa in Facturatie B.V.	-	-	9,2	-
Verkoop belang	-	-	4,6-	-
Aandeel in resultaat	0,1	-	0,3	-
Geclassificeerd als aangehouden voor verkoop	-	-0,2	-	-
Totaal	0,1	-0,2	4,9	-
Boekwaarde per 31 december	2,0	1,9	5,0	0,1

Op 2 januari 2008 heeft oprichting van Facturatie B.V. plaatsgevonden door inbreng van activa tegen een waarde van € 9,2 miljoen. Vitens N.V. houdt 180 aandelen. Per dezelfde datum heeft Vitens N.V. 50% van het aandelenpakket, zijnde 90 aandelen, aan Evides N.V. verkocht tegen € 4,6 miljoen.

Financiële gegevens geassocieerde deelnemingen en joint ventures

<i>In miljoenen euro</i>	Activa	Verplichtingen	Omzet	Winst/ Verlies	% Belang	Aandeel in netto-activa
2007						
Aquario Watermanagement B.V.	1,3	0,8	1,3	0,3	50,0%	0,3
Vitens-Evides International B.V.	2,0	2,0	4,6	-	50,0%	-
Reststoffenunie Waterleidingbedrijven B.V.	1,6	1,4	4,0	-	36,9%	0,1
Kiwa Water Holding B.V.	16,2	7,3	17,4	0,6	31,4%	2,8
Brinck Meter Control Services B.V.	0,4	0,2	0,2	-0,2	25,0%	-

2008

Van de bovengenoemde geassocieerde deelnemingen en joint ventures is geen jaarrekening 2008 ontvangen vóór publicatie van het Vitens Jaarverslag 2008.

5 Overige financiële activa

<i>In miljoenen euro</i>	Vorderingen
Boekwaarde per 1 januari 2007	2,1
Mutaties 2007	
Deconsolidatie	-0,3
Ontvangen aflossingen op leningen	-0,4
Totaal mutaties	-0,7
Boekwaarde 31 december 2007	1,4
Mutaties 2008	
Ontvangen aflossingen op leningen	-0,3
Verstrekke leningen	0,3
Totaal mutaties	-
Boekwaarde 31 december 2008	1,4

De boekwaarde van de overige financiële activa bestaat aan het eind van 2008 uit leningen. Het deconsolidatie effect uit 2007 had betrekking op het niet langer meeconsolideren van Vitens-Evides International B.V. met ingang van 2007.

6 Derivaten

<i>In miljoenen euro</i>	2008	2007
Rente-instrumenten	-19,6	13,1

De marktwaarde van de derivaten wordt gevormd door ongerealiseerde aanpassingen in de reële waarde van deze financiële instrumenten (renteswaps) als gevolg van toepassing van cash flow hedge accounting onder International Financial Reporting Standards (IFRS). Concreet betekent dit dat de betaalde rente op de swaps/fra's hoger is dan de huidige marktrente waardoor een negatieve waarde in 2008 van € 19,6 miljoen (2007: € 13,1 miljoen positief) ontstaat. De reden voor het afsluiten van deze swaps/fra's is het tegengaan van renterisico's door grote mutaties in de marktrente. De betreffende negatieve waarde zal niet door Vitens N.V. worden verantwoord in de winst- en verliesrekening omdat de hedge als effectief wordt gekwalificeerd.

Ultimo 2007 zijn 15 renteswaps met een hoofdsom van € 281,0 miljoen afgesloten waarbij de variabele rente op de roll-over leningen wordt gefixeerd gedurende 3 tot 20 jaar. De reële waarde van deze swaps bedraagt ultimo 2008 negatief € 16,6 miljoen.

Eind 2007 en begin 2008 zijn een viertal roll-over leningen aangepast naar 1-maands Euribor en vervolgens is Vitens N.V. 4 renteswaps aangegegaan met een looptijd van een jaar. Hierdoor werd een korting gerealiseerd op te betalen rente. De marktwaarde van deze basisswaps bedraagt ultimo 2008 negatief € 2,0 miljoen (2007: € 0,2 miljoen positief).

In oktober 2008 zijn 24 future rate agreements (fra's) afgesloten over een hoofdsom van € 75,0 miljoen waarbij de rente over 2009 is gefixeerd tegen een gemiddelde van 3,6%. De marktwaarde van deze fra's bedraagt ultimo 2008 negatief € 1,0 miljoen.

7 Voorraden

In miljoenen euro	2008	2007
Grond- en hulpstoffen	4,7	3,6

8 Handels- en overige vorderingen

In miljoenen euro	2008		2007	
Handelsdebiteuren	28,7		40,4	
Waardevermindering van debiteuren	-1,0		-1,0	
Meelifters	4,4		5,1	
Nettohandelsvorderingen		32,1		44,5
Belastingen en premies sociale verzekeringen		2,3		0,8
Vooruitgefactureerde bedragen		5,3		3,3
Overige vorderingen		0,2		2,1
Overlopende activa		7,1		13,9
Totaal		47,0		64,6

Het saldo van de handelsdebiteuren betreft voornamelijk waterdebiteuren in de zakelijke en consumentenmarkt. Tussen de 75-80% wordt binnen een termijn van twee weken na facturatie via automatische incasso geïncasseerd. Het restant volgt grotendeels binnen een termijn van drie maanden.

Ultimo boekjaar bedragen de waardeverminderingen van debiteuren € 1,0 miljoen (2007: € 1,0 miljoen). De last in de winst- en verliesrekening over 2008 bedraagt € 1,0 miljoen (2007: € 1,9 miljoen).

Hieronder een overzicht van de openstaande handelsdebiteuren naar ouderdom. Dit is exclusief de nog niet gekoppelde ontvangsten voor -/ € 0,3 miljoen (2007: -/ € 1,0 miljoen) en de vorderingen op meelifters voor een bedrag van € 4,4 miljoen (2007: € 5,1 miljoen), aangezien Vitens N.V. hierover geen debiteurenrisico loopt.

	0 - 90 dagen	91 - 180 dagen	181 - 365 dagen	> 365 dagen	Totaal
2008	24,2	1,9	1,6	1,0	28,7
2008 (incl. waardevermindering)	24,2	1,7	1,3	0,5	27,7
2007	35,2	2,6	2,0	0,6	40,4
2007 (incl. waardevermindering)	35,2	2,3	1,5	0,4	39,4

9 Liquide middelen

In miljoenen euro	2008	2007
Banktegoeden in euro's	1,1	0,9

Het effectieve-interestpercentage op de direct opvraagbare tegoeden is gebaseerd op eendaags-renteniveau (Eonia) plus een opslag. Deze laatste is per bankinstelling bepaald.

10 Vaste activa aangehouden voor verkoop

In miljoenen euro		
Boekwaarde per 1 januari 2007		3,5

Mutaties 2007		
Toevoegingen	0,2	
Vermindering als gevolg van verkoop	-1,8	
		-1,6
Boekwaarde per 31 december 2007		1,9

Mutaties 2008		
Vermindering als gevolg van verkoop	-1,2	
		-1,2
Boekwaarde per 31 december 2008		0,7

De vaste activa aangehouden voor verkoop bestaan per 31 december 2008 uit diverse terreinen.

In 2008 zijn panden en terreinen verkocht in Harderwijk, Ruurlo en Zwolle. Tevens zijn de participaties in Geas B.V. en Aquanet B.V. vervreemd.

11 Eigen vermogen

Maatschappelijk kapitaal

Aantal aandelen	Gewone aandelen			Totaal
	Aantal uitgegeven aandelen	Aandelen in portefeuille bij Vitens N.V.	Aantal nog uit te geven aandelen	
Stand per 1 januari 2007	5.743.901	-	12.256.099	18.000.000
Mutaties 2007				
Inkoop eigen aandelen (en ingetrokken)	-175.000	-	175.000	-
Inkoop eigen aandelen (in portefeuille)	-546.497	546.497	-	-
Intrekking	-	-	-	-
Stand per 31 december 2007	5.022.404	546.497	12.431.099	18.000.000
Stand per 31 december 2008	5.022.404	546.497	12.431.099	18.000.000

Maatschappelijk kapitaal

Het maatschappelijk kapitaal van de vennootschap bedraagt € 18.000.000, verdeeld in 18.000.000 gewone aandelen van nominaal € 1 per aandeel.

Geplaatst kapitaal

Eind mei 2006 is een overeenkomst met Nuon N.V. gesloten omtrent de inkoop van het totale pakket aan gewone aandelen (1.615.655). De inkoop vond plaats in drie tranches, waarbij de eerste in 2006 heeft plaatsgevonden. De inkoop van de tweede tranche van het aandelenpakket van Nuon N.V. is per 1 mei 2007 geëffectueerd. Dit betreft 175.000 aandelen (ingetrokken in 2007). De laatste tranche heeft plaatsgevonden eind juli 2007 en betreft 551.013 aandelen, waarvan er nog 200 zijn verkocht aan provincie Friesland en 4.316 aan provincie Flevoland. Als gevolg van deze inkoop in 2007 is € 39,8 miljoen in mindering gebracht op het eigen vermogen.

Het verschil tussen het totaalpakket aan aandelen (1.615.655) en de totale inkoop (1.345.236) is door Nuon N.V. in 2007 verkocht aan overige gemeenten/provincies in overeenstemming met de geldende procedure, waarbij de provincie Gelderland, Friesland en gemeente Apeldoorn als eerste gerechtigd waren, vervolgens de aandeelhouders van Vitens N.V. en hierna de overige provincies en gemeenten in het verzorgingsgebied van Vitens N.V.

Geconsolideerd mutatieoverzicht eigen vermogen

Het maatschappelijk kapitaal van de vennootschap bedraagt € 18.000.000, verdeeld in 18.000.000 gewone aandelen van nominaal € 1,- per aandeel. Hiervan is ultimo 2007 5.568.901 geplaatst en volgestort.

De agioreserve betreft een reserve als gevolg van de oprichting van Vitens N.V. in 2002. Per geplaatst aandeel (4.475.439) bedroeg dit € 9,- per aandeel (in totaal € 40,3 miljoen). In 2006 zijn als gevolg van de fusie 1.887.685 aandelen uitgegeven en per aandeel is € 52,80 aan de agioreserve toegevoegd (totaal van € 99,7 miljoen). In 2006 en 2007 zijn via een drietal tranches de aandelen van Nuon N.V. ingekocht (totaal aandelen 1.615.655). Hiervan zijn in 2006 619.223 aandelen en in 2007 175.000 aandelen ingetrokken. Per aandeel is € 9,- in mindering gebracht op de agioreserve (totaal € 7,1 miljoen). In 2007 is een deel van de aandelen door Nuon N.V. verkocht aan gemeenten en provincies (totaal aandelen 270.419).

De herwaarderingsreserve van € 2,1 miljoen is gevormd als gevolg van de positieve herwaardering van de dienstwoningen. De dienstwoningen worden aangemerkt als vastgoedbelegging en waardering vindt plaats tegen reële waarde.

De afdekkingsreserve wordt gevormd door ongerealiseerde aanpassingen in de reële waarde van deze financiële instrumenten (renteswaps) als gevolg van toepassing van cash flow hedge accounting onder International Financial Reporting Standards (IFRS). Concreet betekent dit dat de betaalde rente op de swaps/fra's hoger is dan de huidige marktrente waardoor een negatieve waarde in 2008 van € 19,6 miljoen (2007: € 13,1 miljoen positief) ontstaat. De reden voor het afsluiten van deze swaps/fra's is het tegen gaan van renterisico's door grote mutaties in de marktrente. De betreffende negatieve waarde zal niet door Vitens N.V. worden verantwoord in de verlies- en winstrekening omdat de hedge als effectief wordt gekwalificeerd.

De overige reserve betreft een reserve als gevolg van gecumuleerde ingehouden winsten.

12 Achtergestelde geldleningen

In miljoenen euro	2008	2007
Stand per 1 januari	163,4	176,0
Aflossingsverplichtingen boekjaar	12,6	53,4
	176,0	229,4
Mutaties		
Aflossingen	-12,6	-12,7
Eindaflossingen	-	-40,7
	163,4	176,0
Aflossingsverplichting volgend boekjaar	-12,6	-12,6
Stand per 31 december	150,8	163,4

Aan de houders van de achtergestelde geldleningen is door Vitens N.V. een optie aangeboden tot vervroegde aflossing van de geldlening in 2007. Een aantal houders hebben hierin positief ingestemd. Het bedrag aan vervroegde aflossing is opgenomen onder de eindaflossingen voor een bedrag van € 40,7 miljoen.

Overigens vindt aflossing plaats in 15 jaarlijkse termijnen met een mogelijkheid tot opschorting indien in het boekjaar de solvabiliteit lager is dan 25%. Er wordt rente vergoed over het niet-afgeloste deel van de hoofdsom. Dit percentage komt overeen met het gemiddelde rentepercentage over 10-jaars Nederlandse staatsleningen over de 5 voorafgaande kalenderjaren, vermeerderd met 100 basispunten (1%) en bedroeg over 2008 4,94%. De geldleningen zijn achtergesteld ten opzichte van de andere schuldverplichtingen.

13 Langlopende geldleningen

In miljoenen euro	2008	2007
Stand per 1 januari	912,6	898,2
Aflossingsverplichting boekjaar	53,5	47,0
	966,1	945,2
Mutaties		
Nieuwe leningen	30,0	70,0
Aflossingen	-53,6	-47,9
Vrijval verschil marktwaarde versus nominale waarde	-1,3	-1,2
	941,2	966,1
Aflossingsverplichting volgend boekjaar	-60,3	-53,5
Stand per 31 december	880,9	912,6

De langlopende verplichtingen hebben betrekking op onderhandse leningen. Op een aantal onderhandse leningen zijn in totaal voor € 43,5 miljoen aan garanties verstrekt door 48 gemeentelijke aandeelhouders.

Type langlopende geldleningen	Langlopend deel		Kortlopend deel	
	2008	2007	2008	2007
<i>In miljoenen euro</i>				
Roll-over leningen	384,5	394,0	9,5	5,0
Onderhandse- en groene leningen	496,4	518,6	50,8	48,5
Totaal	880,9	912,6	60,3	53,5

De rente over de roll-over leningen wordt telkens tussen 1-maands en 12-maands Euribor gefixeerd en schommelt dus afhankelijk van de ontwikkelingen op kapitaalmarktrente.

Overige informatie met betrekking tot langlopende geldleningen

	2008	2007
Gemiddelde rentevoet in %	4,99%	4,86%
Totaal per 31 december	1.104,6	1.142,1
Aflossingen < 1 jaar	72,9	66,1
Aflossingen > 1 jaar en < 5 jaar	273,0	284,6
Aflossingen > 5 jaar	758,7	791,4

Er zijn geen zekerheden (pandrecht, hypotheekrecht, zekerheidseigendom e.d.) afgegeven met betrekking tot de bovengenoemde leningenportefeuille.

14 Voorzieningen personeelsbeloningen

Verloopoverzicht inzake personeelsbeloningen <i>In miljoenen euro</i>	Reorganisatie fusie 2002	Reorganisatie fusie 2006	Integratie laboratorium 2008	Totaal reorganisatievoorzieningen	Overige langetermijnbeloningen	Totaal
Stand van de verplichtingen uit hoofde van de toegezegde rechten per 1 januari 2007	1,6	18,7	-	20,3	6,1	26,4
Dotatie	2,1	-	-	2,1	0,2	2,3
Rentedotatie	-	0,5	-	0,5	-	0,5
Vrijval	-	-5,7	-	-5,7	-	-5,7
Onttrekkingen	-1,3	-1,0	-	-2,3	-0,4	-2,7
Stand van de verplichtingen uit hoofde van de toegezegde rechten per 31 december 2007	2,4	12,5	-	14,9	5,9	20,8
Dotatie	0,6	0,8	2,9	4,3	0,6	4,9
Rentedotatie	0,1	0,5	-	0,6	0,3	0,9
Vrijval	-0,1	-2,7	-	-2,8	-	-2,8
Onttrekkingen	-1,3	-3,3	-	-4,6	-0,5	-5,1
Stand van de verplichtingen uit hoofde van de toegezegde rechten per 31 december 2008	1,7	7,8	2,9	12,4	6,3	18,7
Kortetermijn-verplichtingen personeelsbeloningen	0,6	1,9	0,8	3,3	0,7	4,0
Langetermijn-verplichtingen personeelsbeloningen	1,1	5,9	2,1	9,1	5,6	14,7

Voorzieningen personeelsbeloningen langlopend en kortlopend deel <i>In miljoenen euro</i>	2008	2007
Langlopend deel		
Reorganisatievoorzieningen	9,1	11,5
Overige personeelsbeloningen	5,6	5,3
Totaal langlopend deel	14,7	16,8
Kortlopend deel		
Reorganisatievoorzieningen	3,3	3,4
Overige langetermijn-personeelsbeloningen	0,7	0,6
Gereserveerd vakantiegeld en niet opgenomen verlof	10,6	9,7
Af te dragen pensioenpremie	1,2	1,1
Overige kortetermijn-personeelsbeloningen	0,9	0,5
Totaal kortlopend deel	16,7	15,3
Totaal voorzieningen inzake personeelsbeloningen	31,4	32,1

De personeelsbeloningen en andere (uitgestelde) vergoedingen worden verantwoord overeenkomstig IAS 19.

Reorganisatievoorzieningen

De post reorganisatievoorzieningen bestaat uit een drietal componenten, te weten reorganisatie als gevolg van fusie 2002 voor een bedrag van € 1,7 miljoen (2007: € 2,4 miljoen), reorganisatie als gevolg van fusie 2006 voor een bedrag van € 7,8 miljoen (2007: € 12,5 miljoen) en een reorganisatie als gevolg van de integratie laboratorium 2008 voor een bedrag van € 2,9 miljoen.

De voorziening geldt ter dekking van de verplichtingen uit de nog geldende sociale plannen. Belangrijke componenten betreffen de 56+ -regeling en kosten voor herplaatsing van boventallige medewerkers. De berekening is gebaseerd op het aantal boventallige medewerkers met daarbij totale loonkosten per werknemer, een reële benadering van het aantal dienstjaren en de (gemiddelde) leeftijd.

De uitkeringstromen zijn contant gemaakt tegen een rekenrente van 4,97%. Er is geen rekening gehouden met sterfte. Ultimo 2008 resteert een bedrag van € 12,4 miljoen (2007: € 14,9 miljoen).

Overige langetermijn-personeelsbeloningen

Dit betreft de voorziening voor jubileumuitkeringen. Deze voorziening is gevormd ten behoeve van toekomstige jubileumuitkeringen en is actuarieel berekend. Het betreft uitkeringen bij het bereiken van het 10-, 20-, 30- en 40-jarig dienstverband. Bij de berekening is rekening gehouden met de sterftetabel 1995-2000 voor mannen en vrouwen, toekomstig personeelsverloop en salarisstijgingen. De voorziening is contant gemaakt tegen een rekenrente van 4,97%.

Hieronder zijn de belangrijkste uitgangspunten weergegeven die bij de bepaling van de jubileumvoorziening zijn gebruikt:

Veronderstellingen	2008	2007
Sterftetabellen	1995-2000 voor mannen en vrouwen	
Disconteringsvoet	4,97%	4,23%
Verwachte salarisstijgingen	3,00%	2,00%

Vitens N.V. is eigenrisicodragers voor de Werkloosheidswet (WW). Indien een werknemer van Vitens N.V. werkloos wordt, dan komt de uitkering ten laste van Vitens N.V. voor een periode van 6 maanden tot maximaal 3 jaar, afhankelijk van het arbeidsverleden van de betrokken werknemer. Vitens N.V. brengt zowel de inhouding bij werknemers als eventuele uitkeringen ten gunste van respectievelijk ten laste van het resultaat.

15 Overige voorzieningen

Overige voorzieningen <i>In miljoenen euro</i>	
Per 1 januari 2007	2,4
Mutaties 2007	
Dotatie	1,8
Totaal	1,8
Per 31 december 2007	4,2
Mutaties 2008	
Dotatie	1,4
Totaal	1,4
Per 31 december 2008	5,6

Vitens N.V. is betrokken bij een aantal juridische geschillen die voortvloeien uit haar bedrijfsvoering. Voor zover noodzakelijk geacht zijn hiervoor voorzieningen getroffen zoals vermeld in bovenstaand overzicht.

16 Kortlopende verplichtingen

<i>In miljoenen euro</i>	2008	2007
Handelsschulden en overige te betalen posten	59,9	62,5
Aflossingsverplichtingen over langlopende verplichtingen	72,9	66,1
Belastingverplichtingen	12,1	14,8
Rentedragende verplichtingen (=bankinstellingen)	36,3	25,1
Kortetermijn-personeelsbeloningen	16,7	15,3
Nog te ontvangen goederen/diensten	11,3	7,6
Overlopende passiva	15,3	14,6
Totaal	224,5	206,0

Handelsschulden en overige te betalen posten, belastingverplichtingen en overlopende passiva zijn niet-rentedragende verplichtingen. Handelsschulden en belastingverplichtingen worden in principe binnen een termijn van 30 dagen betaalbaar gesteld.

De kortlopende rentedragende verplichtingen, saldo ultimo 2008 € 109,2 miljoen (2007: € 91,2 miljoen), bestaan naast het kortlopende deel van de langlopende verplichtingen uit rekening-courantschulden bij bankinstellingen.

Rentedragende verplichtingen hebben betrekking op het rekening-courantkrediet, over dit bedrag wordt een variabele rente betaald. Deze is bepaald op Eonia inclusief een opslagpercentage.

De post kortetermijn-personeelsbeloningen bedroeg aan het eind van 2008 € 16,7 miljoen (2007: € 15,3 miljoen) en betreft alle verplichtingen aan het personeel zoals kortlopend deel van de reorganisatievoorzieningen en overige langetermijn-personeelsbeloningen, af te dragen pensioenpremie, te betalen vakantiedagen/-geld en winstuitkeringen.

In de jaarrekening van 2008 is de balansrekening 'Nog te ontvangen facturen/nog te ontvangen goederen/diensten' gesplitst gepresenteerd in de post 'Vooruitgefactureerde bedragen' aan de debetzijde van de balans en 'Nog te ontvangen goederen/diensten' aan de creditzijde van de balans. De vergelijkende cijfers over 2007 zijn conform deze systematiek aangepast.

Per 31 december 2008 beschikt Vitens N.V. over een rekening-courantfaciliteit tot een bedrag van € 65,0 miljoen en een langlopende kredietfaciliteit van totaal € 170,0 miljoen op afroep.

17 Niet uit de balans blijvende verplichtingen en vorderingen

Leaseverplichtingen <i>In miljoenen euro</i>	2008	2007
Verplichtingen uit hoofde van operational leases		
Binnen een jaar	4,5	4,0
Tussen 1 en 5 jaar	6,8	7,2
Meer dan 5 jaar	0,3	0,1

Genoemde verplichtingen zijn uit hoofde van operationele leases van bedrijfsauto's.

Huurverplichtingen <i>In miljoenen euro</i>	2008	2007
Verplichtingen uit hoofde van huur		
Binnen een jaar	2,2	1,9
Tussen 1 en 5 jaar	10,8	7,4
Meer dan 5 jaar	12,6	12,5

Genoemde verplichtingen zijn uit hoofde van huurcontracten van bedrijfsgebouwen.

Voorwaardelijke verplichtingen

Vitens N.V. staat onvoorwaardelijk garant voor alle uitkeringen waarop de gerechtigden van Stichting Inkomstengarantiefonds op grond van het reglement aanspraak kunnen maken.

Vitens N.V. heeft zich garant gesteld t.b.v. bankinstellingen voor wat betreft leningen van het Nederlands Watermuseum voor een bedrag van € 2,8 miljoen.

Vitens N.V. vormt samen met haar dochterondernemingen (Vitens Laboratorium B.V., Vitens Watermanagement B.V. en Rioolwerken Friesland B.V.) een fiscale eenheid voor de heffing van omzetbelasting; elk der vennootschappen is volgens de standaardvoorwaarden hoofdelijk aansprakelijk voor te betalen belasting van alle bij de fiscale eenheid betrokken vennootschappen.

Vitens N.V. heeft garanties afgegeven t.b.v. een tweetal medewerkers van Aquanet B.V. Vitens N.V. heeft in 2008 haar belang in Aquanet B.V. verkocht.

Latente belastingvorderingen

Niet gewaardeerde latente belastingvorderingen hebben betrekking op fiscaal compensabele verliezen en voorvoegingsverliezen voor een bedrag van € 5,9 miljoen (2007: € 5,7 miljoen). Deze zijn niet tot waardering gebracht, aangezien realisatie op korte termijn niet waarschijnlijk is.

Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening

18 Netto-omzet uit hoofde van levering van goederen en diensten

In miljoenen euro	2008	2007
Levering van drinkwater	341,1	350,6
Vastrechtvergoeding	73,7	72,6
Totaal	414,8	423,2

19 Overige opbrengsten

In miljoenen euro	2008	2007
Opbrengsten verhuizing en incasso	7,7	7,5
Opbrengsten brandkranen en sprinklers	5,6	5,5
Opbrengsten werk voor derden	2,1	1,8
Opbrengsten aansluitingen	1,3	1,6
Opbrengsten huur en pacht	0,6	0,9
Meeliftvergoedingen	2,0	2,4
Opbrengsten analyses en advisering	4,9	4,7
Overige opbrengsten	11,3	9,6
Totaal	35,5	34,0

Voor verhuizingen/nieuwe aansluitingen wordt een vergoeding aan klanten in rekening gebracht ter dekking van extra administratieve werkzaamheden. Voor wat betreft de opbrengsten aansluitingen betreft dit het gedeelte wat uitstijgt boven de gedane investeringen. De opbrengsten huur en pacht hebben betrekking op verpachting van gronden en huuropbrengsten van bedrijfswoningen. Dit zijn woningen die gesitueerd zijn op waterwingebieden. Meeliftvergoedingen zijn vergoedingen voor het leveren van facturatie-diensten aan derden zoals waterschappen en gemeenten. De opbrengsten analyses en advisering hebben betrekking op de verrichte laboratoriumanalyses zoals controle zwembadwater en legionella.

In de overige opbrengsten zijn de opbrengsten vanuit dienstverlening aan Vitens-Evides International B.V., Evides N.V. en Stichting Aansluitingen.nl en overige incidentele opbrengsten opgenomen. In 2007 is een uitkering van schadeverzekering hierin opgenomen.

Bedrijfskosten

20 Kosten uitbesteed werk en inhuur personeel

In miljoenen euro	2008	2007
Uitbesteed werk	30,2	35,3
Ingehuurd personeel van derden	14,0	12,8
Totaal	44,2	48,1

21 Accountantskosten

Overeenkomstig artikel 2:382a BW wordt in deze noot een toelichting gegeven op de accountantskosten die betrekking hebben op de ontvangen diensten van de accountantsorganisatie in 2008. Deze bestaan uit de controle van de jaarrekening € 0,3 miljoen (2007: € 0,4 miljoen) en voor andere niet controlediensten € 0,1 miljoen (2007: € 0,2 miljoen).

22 Overige kosten

<i>In miljoenen euro</i>	2008	2007
Grond- en hulpstoffen	9,3	9,1
Overige personeelskosten	8,8	6,3
Water inkopen	3,1	3,3
Elektra	17,6	19,6
Autokosten	7,4	6,5
Automatiseringskosten	13,6	13,6
Telecom kosten	4,0	4,3
Facilitaire kosten	16,2	12,4
Belastingen, uitkeringen en verzekeringen	4,3	4,8
Dotatie/vrijval amoveringsvoorziening	-	0,4-
Overige kosten	14,4	16,2
Totaal	98,7	95,7

De overige personeelskosten hebben voor een belangrijk deel betrekking op reis- en verblijfkosten en kosten gemaakt voor opleidingen. De autokosten betreffen leasekosten voor het wagenpark en brandstof. De facilitaire kosten hebben voor een belangrijk deel betrekking op huurkosten kantoorpanden en onderhoud van installaties, kantoorpanden en terreinen. In 2009 is een eenmalige last van € 1,9 miljoen opgenomen voor de afkoop van een huurcontract.

23 Personeelskosten

<i>In miljoenen euro</i>	2008	2007
Salarissen	64,4	65,5
Sociale lasten	5,1	7,1
Afgedragen premies aan collectieve regelingen die als toegezegde-bijdragenregeling worden behandeld	8,0	5,9
Af: geactiveerde productie eigen bedrijf	-10,3	-11,5
	67,2	67,0
Reorganisatievoorzieningen	1,5	-3,7
Lasten voor overige langetermijn-beloningen	0,6	0,2
Toezeggingen post-actieven	-	-0,1
	2,1	-3,6
Totaal	69,3	63,4

Onder de geactiveerde productie voor het eigen bedrijf worden de eigen bedrijfskosten opgenomen ten dienste van de vervaardiging van materiële vaste activa welke betrekking hebben op infrastructurele werken (drinkwaterproductiebedrijven en leidingwerk) van de onderneming. Dit betreffen voornamelijk directe personeelskosten en bedraagt over 2008 € 10,3 miljoen (2007: € 11,5 miljoen).

De personeelskosten inzake reorganisaties en overige langetermijn-personeelsbeloningen luiden als volgt:

<i>In miljoenen euro</i>	Reorgani- satie- voorziening	Overige langetermijn personeels- beloningen	Totaal 2008	Totaal 2007
Dotatie voorzieningen	4,3	0,6	4,9	2,3
Vrijval voorzieningen	-2,8	-	-2,8	-5,7
Totaal	1,5	0,6	2,1	-3,4

Aantal werknemers	2008	2007
Aantal medewerkers in vaste dienst per 31 december	1.487	1.428

24 Afschrijvingen op en bijzondere waardeverminderingen van materiële vaste activa

<i>In miljoenen euro</i>	2008	2007
Afschrijvingen	81,8	82,2
Doorbelaste afschrijvingskosten Facturatie B.V.	0,9	-
Boekwinst desinvesteringen	-1,5	-2,0
Totaal	81,2	80,2

25 Financiële baten

<i>In miljoenen euro</i>	2008	2007
Verstreckte leningen	0,1	0,1
Rekening-courant en overig	-	1,7
Totaal	0,1	1,8

26 Financiële lasten

<i>In miljoenen euro</i>	2008	2007
Rentekosten bullit en lineaire geldleningen	27,5	28,7
Rentekosten roll-over geldleningen	18,6	17,0
Rentekosten achtergestelde geldleningen	8,5	9,3
Rentekosten rekening-courant	0,6	2,2
Rentedotatie voorzieningen	0,9	0,5
Concessie-uitkeringen	1,4	1,7
Totaal	57,5	59,4

27 Aandeel in resultaat in geassocieerde deelnemingen en joint ventures

<i>In miljoenen euro</i>	2008	2007
Resultaat geassocieerde deelnemingen en joint ventures	0,3	-

Belastingen

Over de betaalde dividenduitkering wordt door Vitens N.V. dividendbelasting ingehouden en afgedragen. Vanwege het feit dat de aandeelhouders overheidslichamen betreffen en niet belastingplichtig zijn voor de vennootschapsbelasting zijn ze in staat om de afgedragen dividendbelasting terug te vragen. Per saldo wordt er dus geen dividendbelasting betaald.

28 Bezoldiging bestuurders

De bezoldiging bestaat uit een basissalaris, een variabele beloning over 2007 en 2008 en overige vergoedingen. De opsplitsing is hieronder vermeld:

	Salaris	Variabele beloning 2007	Variabele beloning 2008	Pensioenen	Overig	Totaal 2008	Totaal 2007
ir. J.C. van Winkelen	289.258	35.090	28.989	86.475	33.861	473.673	305.938
ir. Chr.P. Bruggink	181.313	37.330	8.319	346.586	11.925	585.473	249.860
ir. R.H. van Terwisga (per 1 november 2008)	31.623	-	-	5.735	4.621	41.979	-
Totaal	502.194	72.420	37.308	438.796	50.407	1.101.125	555.798

In verband met het vertrek van de bestuurders Van Winkelen en Bruggink is de *variabele beloning* over zowel 2007 als 2008 in bovengenoemde opstelling meegenomen. De *variabele beloning* over 2008 wordt definitief vastgesteld en uitbetaald in 2009.

In de bedragen voor *pensioenen* zijn een tweetal bedragen van in totaal € 355.384 begrepen die in het kader van het vertrek van de bestuurders Van Winkelen en Bruggink door Vitens N.V. in 2008 aan het ABP zijn overgemaakt. Het vertrek van de heren Van Winkelen en Bruggink vloeit voort uit de bij de fusie in 2006 gemaakte afspraken. De bedragen zijn enerzijds het gevolg van reparatie van het pensioengat van betrokkenen en anderzijds van eerder gemaakte contractuele afspraken met betrokkenen.

Onder *overig* zijn opgenomen de kosten betaald voor sociale lasten, uitgekeerde vakantiedagen, representatie en huisvestingsvergoeding.

De regeling voor *variabele beloning* die van toepassing is op de voormalige Raad van Bestuur is gebaseerd op kwantitatieve en kwalitatieve doelstellingen. Dit betreft financiële doelstellingen en doelstellingen op het gebied van klanten, medewerkers, maatschappij en organisatie-integratie. De maximale *variabele beloning* bedroeg 20% van het bruto jaarsalaris.

Het beloningsbeleid voor de huidige Raad van Bestuur is door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders vastgesteld in september 2008. Het beloningsbeleid bestaat uit een salaris conform het advies van de Commissie Dijkstal (het zgn. salaris-maximum/Dijkstalnorm) alsmede een bindingspremie van € 10.000. Er is geen sprake van *variabele beloning*; met ingang van 2009 wordt derhalve geen *variabele beloning* meer toegekend aan het bestuur van Vitens N.V.

Aan de bestuurders zijn geen leningen, voorschotten en garanties verstrekt.

29 Bezoldiging commissarissen

De bezoldiging van de leden van de Raad van Commissarissen bestaat uit vacatiegeld, een onkostenvergoeding en bijdrage ZVW.

	2008	2007
ir. A. van der Velden (voorzitter)	24.638	24.480
ir. R. Lubbinge (vice-voorzitter) (tot 24 juni 2008)	11.534	22.940
drs. R.J.N. Abrahamsen	21.154	21.020
L.V. Elfers	19.221	19.000
drs. G.P. Jöbsis (tot 1 april 2007)	-	8.018
prof. dr. J.C. Looise	21.151	21.020
drs. M.L. van Kleef	21.154	24.125
mr. J.G. Bijl	21.154	22.550
Chr. Westerlaken	21.154	23.950
A.W.M. Spruit	21.154	20.550
Totaal	182.314	207.653

De bezoldiging van de leden van de Raad van Commissarissen is op 4 juni 2007 vastgesteld door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders en te vinden op www.vitens.nl. De commissarissen Bijl, Van Kleef en Westerlaken hebben in 2007 een nabetaling ontvangen over 2006.

Utrecht, 27 maart 2009

Raad van Commissarissen

ir. A. van der Velden (voorzitter)
drs. R.J.N. Abrahamsen
L.V. Elfers
prof. dr. J.C. Looise
drs. M.L. van Kleef
mr. J.G. Bijl
Chr. Westerlaken
A.W.M. Spruit

Raad van Bestuur

ir. R.H. van Terwisga

Secretaris van de vennootschap

drs. N.A.M. Rigter

30 Toelichting op het geconsolideerde kasstroomoverzicht

Kasstroom uit operationele activiteiten

De kasstroom uit operationele activiteiten ad € 116,4 miljoen (2007: € 117,5 miljoen) is ruim toereikend om de investeringsactiviteiten van € 76,0 miljoen (2007: € 79,5 miljoen) te financieren. De kasstroom uit operationele activiteiten is licht gestegen ondanks het lagere resultaat na belastingen. Dit wordt voor een belangrijk deel veroorzaakt door een daling van de totale handelsvorderingen en overlopende activa van € 9,6 miljoen (2007: € 3,9 miljoen).

Kasstroom uit financieringsactiviteiten

In 2008 is, net als 2007, per saldo meer afgelost dan aan nieuwe leningfaciliteiten is aangetrokken (2008: € 36,2 miljoen; 2007: € 31,3 miljoen). Het bedrag aan uitgekeerd dividend is ten opzichte van 2007 meer dan verdubbeld en in tegenstelling tot 2007 was geen sprake van verkoop van aandelen.

31 Dividend

In 2008 heeft de aandeelhoudersvergadering ingestemd met de voorgestelde winstbestemming over het resultaat 2007. Als gevolg hiervan heeft in juni 2008 betaling van het dividend plaatsgevonden en is het restant toegevoegd aan de overige reserves.

	2008	2007
Dividend boekjaar 2006	-	6,3
Dividend boekjaar 2007	15,2	-
Gerechtigde gewone aandelen	5.022.404	5.017.887
Dividend per aandeel (in euro's)	3,03	1,26

De Raad van Bestuur stelt de aandeelhouders voor om dividend 2008 op gewone aandelen ad € 14,3 miljoen uit te betalen in 2009 (goedgekeurd door de Raad van Commissarissen op 27 maart 2009). Op een totaal van 5.022.404 gerechtigde aandelen betekent dit een dividend van € 2,846 per aandeel.

32 Verbonden partijen

De aandelen in 2008 worden gehouden door 114 aandeelhouders, geen van deze worden aangemerkt als verbonden partij. Vitens N.V. heeft belangen in geassocieerde deelnemingen en joint ventures, waarin ze ofwel invloed van betekenis heeft, maar geen beslissende zeggenschap, ofwel gezamenlijke zeggenschap uitoefent in bedrijfsvoering en financieel beleid. Transacties met deze partijen worden uitgevoerd tegen marktcondities en marktconforme prijzen.

Vitens-Evides International B.V.

Jaarlijks wordt door de aandeelhouders Vitens N.V. (50%) en Evides N.V. (50%) een bedrag van € 2,0 miljoen gestort als bijdrage in de ontwikkelingsactiviteiten van Vitens-Evides International B.V. Daarnaast is door Vitens N.V. in 2008 een bedrag van € 0,3 miljoen (2007: € 0,2 miljoen) gefactureerd vanwege doorbelaste uren van Vitens-medewerkers die aan projecten van Vitens-Evides International B.V. deelnamen.

Facturatie B.V.

Vitens N.V. heeft in 2008 voor een bedrag van € 0,3 miljoen aan projecten doorbelast die bij Vitens N.V. zijn opgestart maar die voor rekening komen voor Facturatie B.V. De afschrijvingskosten over 2008 in Facturatie B.V. zijn aan de aandeelhouders doorbelast (Vitens N.V.: € 0,9 miljoen).

33 Activa en passiva aangehouden voor verkoop

De activa aangehouden voor verkoop bestaat voor het overgrote deel uit diverse terreinen, die als gevolg van fusie en reorganisatie niet langer dienst doen.

In miljoenen euro	2008	2007
Materiële vaste activa en geassocieerde deelnemingen	0,7	1,9

34 Omzet per regio

In miljoenen euro	Netto omzet		Afgerekend verbruik (m³)	
	2008	2007	2008	2007
Regio Friesland	55,1	55,6	45,2	44,6
Regio Overijssel	93,4	96,7	74,3	73,4
Regio Gelderland	151,4	156,1	121,6	121,4
Regio Flevoland	24,7	24,9	19,5	19,4
Regio Utrecht	90,2	89,9	73,5	73,4
Totaal	414,8	423,2	334,1	332,2

De netto-omzet is toegewezen aan de regio's op basis van de geografische locatie van de afnemers.

Waterbalans (in miljoenen m³)	2008	2007
Totaal te bewerken water	353,0	353,1
Productieverliezen	-8,7	-8,3
Totaal geproduceerd reinwater	344,3	344,8
Inkoop reinwater	5,7	5,3
Productie en inkoop	350,0	350,1
Verkoop reinwater buiten voorzieningsgebied	-	-1,0
Afgeleverd in voorzieningsgebied	350,0	349,1
Distributieverliezen en meetverschillen	-15,9	-16,9
Afgerekend verbruik	334,1	332,2
Niet in rekening gebracht (NIRG) in %	4,5%	4,9%

35 Financieel-risicomanagement

In het financieel beleid van Vitens N.V. is als doelstelling ten aanzien van de solvabiliteit het volgende geformuleerd: 'een eigen vermogen minimaal gelijk aan 20% van het balanstotaal en een garantievermogen (eigen vermogen + achtergestelde leningen) minimaal gelijk aan 25% van het balanstotaal'. Deze primaire doelstelling staat centraal bij de beheersing van de financiële risico's. Ultimo 2008 bedraagt de solvabiliteit 20,9% (2007: 21,7%) en het garantievermogen 30,1% (2007: 31,5%).

Financiële risico's worden binnen Vitens N.V. beheerst door de treasurycommissie die onder toezicht staat van de Raad van Bestuur. Belangrijke doelstellingen uit het treasurybeleid zijn het waarborgen van een blijvende toegang tot de kapitaalmarkt, het beheersen van financiële risico's, het realiseren van zo laag mogelijke kosten en het zekerstellen van voldoende liquiditeit. De Manager Financial Accounting geeft uitvoering aan de besluiten.

Vitens N.V. is onderhevig aan de volgende financiële risico's, die hieronder nader worden toegelicht:

- Prijsrisico.
- Valutarisico.
- Kredietrisico.
- Liquiditeitsrisico.
- Interestsrisico.

Prijrisico

Onder prijrisico wordt verstaan: het risico van waardemutaties als gevolg van veranderingen in marktprijzen.

Reële waarde van financiële activa en verplichtingen <i>In miljoenen euro</i>	Boekwaarde		Reële waarde	
	2008	2007	2008	2007
Activa				
Liquide middelen	1,1	0,9	1,1	0,9
Handels- en overige vorderingen	47,0	64,6	47,0	64,6
Langlopende financiële activa	1,4	1,4	1,5	1,3
Vooruitgefactureerde bedragen	5,3	3,3	5,3	3,3

Verplichtingen				
Achtergestelde geldleningen	163,4	176,0	167,2	176,7
Langlopende geldleningen	941,2	966,1	999,5	973,1
Handelsschulden en overige te betalen posten	59,9	62,5	59,9	62,5
Nog te ontvangen goederen/diensten	11,3	7,6	11,3	7,6
Rentedragende verplichtingen	36,3	25,1	36,3	25,1
Kortlopende overige financiële verplichtingen	44,1	44,7	44,1	44,7

In bovenstaande tabel zijn de reële waarden van de financiële activa en verplichtingen opgenomen. De rentederivaten zijn hierin niet vermeld aangezien deze tegen reële waarde op de balans worden verantwoord.

De reële waarde van de financiële activa en verplichtingen zijn als volgt bepaald:

- Liquide middelen: de reële waarde van de liquide middelen is overeenkomstig de nominale waarde.
- Handels- en overige vorderingen: gezien de korte doorlooptijd van deze vorderingen is de reële waarde overeenkomstig de nominale waarde.
- Langlopende financiële activa: deze post betreft voornamelijk verstrekte hypothecaire leningen aan (oud) werknemers. De reële waarde hiervan is bepaald door de toekomstige kasstromen contant te maken tegen het kale swaptarief voor de gemiddelde resterende looptijd.
- Achtergestelde- en langlopende geldleningen: de reële waarde hiervan zijn bepaald door het contant maken van de toekomstige kasstromen tegen de voor Vitens N.V. van toepassing zijnde yield rentecurve per 31 december.
- Handelsschulden en overige te betalen posten, rentedragende verplichtingen en kortlopende overige financiële verplichtingen: de reële waarde van de genoemde posten is gezien de korte doorlooptijd overeenkomstig de nominale waarde.

Valutarisico

Dit is het risico dat de waarde van een financieel instrument verandert als gevolg van fluctuaties van valutakoersen. Vitens-Evides International B.V. is een joint venture van Vitens N.V. en Evides N.V. en voert projecten uit in ontwikkelingslanden met als doel verbetering van de watervoorziening. Vitens-Evides International B.V. alsook haar dochtermaatschappijen/deelnemingen hanteren de euro als functionele valuta. Eventuele koersverschillen worden per transactie berekend en ten gunste/ten laste gebracht van de winst- en verliesrekening.

Kredietrisico

Vitens N.V. is onderhevig aan debiteurenrisico's in het geval dat klanten niet kunnen voldoen aan haar verplichtingen. Gedurende het verslagjaar zijn tal van maatregelen genomen om deze debiteurenrisico's verder te beheersen, hetgeen heeft geresulteerd in een afname van de waardecorrectie in verband met mogelijke oninbaarheid. Ultimo 2008 bedraagt het debiteurensaldo waarover dit risico wordt gelopen € 28,7 miljoen (2007: € 40,4 miljoen).

Liquiditeitsrisico

Het liquiditeitsrisico bestaat uit het risico dat Vitens N.V. niet of niet tijdig aan financiële middelen kan komen om aan haar verplichtingen te voldoen. Om dit risico te minimaliseren beoordeelt Vitens N.V. regelmatig de verwachte en potentiële kasstromen over een tijdshorizon van meerdere jaren. Tevens wordt er jaarlijks een gedetailleerde liquiditeitsprognose opgesteld om eventuele schommelingen in de liquiditeitsbehoefte tijdig te kunnen onderkennen en eventueel gepaste actie te ondernemen.

Liquiditeitsrisico <i>In miljoenen euro</i>	< 1 jaar	> 1 < 5 jaar	> 5 jaar
Activa			
Handelsvorderingen	27,7	1,0	-
Vooruitgefactureerde bedragen	5,3	-	-

Langlopende financiële verplichtingen			
Achtergestelde geldleningen	12,6	50,3	100,5
Bullit en lineaire geldleningen	50,8	135,2	361,3
Roll-over leningen	9,5	87,5	297,0
Overige langlopende lease- en huurverplichtingen	6,7	17,6	12,9

Kortlopende financiële verplichtingen			
Handelsschulden en overige te betalen posten	59,9	-	-
Nog te ontvangen goederen/diensten	11,3	-	-
Rentedragende verplichtingen	36,3	-	-
Kortlopende overige financiële verplichtingen	44,1	-	-

Interestriscico

In het kader van de normale bedrijfsuitoefening maakt Vitens N.V. gebruik van financiële instrumenten om renterisico's te beperken. Het doel van dit beheer is de invloed van veranderingen in rentetarieven op de resultaten te beperken. Rentederivaten (renteswaps) worden gebruikt om de leningenportefeuille te sturen op het gewenste risicoprofiel. Deze instrumenten worden niet gebruikt voor speculatieve of handelsdoeleinden. Vitens N.V. heeft in het treasury statuut opgenomen dat maximaal over 25% van het totaal vreemd vermogen (excl. achtergestelde geldleningen) renterisico mag worden gelopen. Ultimo 2008 kwam het aldus berekende renterisico uit op 15,3% (2007: 15,3%). Hiermee is voldaan aan de gestelde norm. Dit betekent dat slechts een klein deel van de leningenportefeuille onderhevig is aan renteschommelingen en dat de invloed op de rentelasten beperkt zijn.

De bovengenoemde benadering past bij de wens om de beschikbaarheid van de opgenomen financiering zoveel mogelijk overeen te laten komen met de relatief lange levensduur van de activa.

Een eventuele stijging/daling van de kortetermijn-rente (driemaands Euribor) van 1% betekent voor Vitens N.V. een stijging/daling van de rentekosten van € 0,7 miljoen op jaarbasis (2007: € 1,5 miljoen).

Ultimo 2008 heeft Vitens N.V. voor nominaal € 280,0 miljoen aan 'interest rate swaps' uitstaan waarbij de variabele rente op de roll-over leningen wordt gefixeerd gedurende 1 tot 20 jaar. Daarnaast heeft Vitens N.V. voor een bedrag van € 150,0 miljoen basiswaps uitstaan, waarbij een 'renteruil' plaatsvindt van driemaands Euribor naar eenmaands Euribor.

Een eventuele daling van de rentecurve ten opzichte van 31 december 2008 van 1% heeft een negatief effect van € 30,0 miljoen op de waarde van de swaps. Een eventuele stijging van de rentecurve ten opzichte van 31 december 2008 van 1% heeft een positief effect van € 27,5 miljoen op de waarde van de swaps.

Onderstaande tabel toont de vervaldatum of, indien eerder, de contractuele renteherzieningsdatum van de leningenportefeuille op 31 december 2008. Dit geeft inzicht in de mate waarin Vitens N.V. wordt blootgesteld aan wijzigingen in de hoogte van rentepercentages voor financiële verplichtingen.

	Effectief rentepercentage	Variabel / vastrentend	< 6 maanden	> 6 < 12 maanden	1 - 5 jaar	> 5 jaar	Totaal
Per 31 december 2007							
Achtergestelde geldleningen	4,90%	vast	-	12,6	50,3	113,1	176,0
Bullit en lineaire geldleningen	5,36%	vast	26,5	23,2	180,4	337,0	567,1
Roll-over geldleningen (gekoppeld met 'interest rate swaps', waardoor vastrentende leningen ontstaan)	4,32%	vast/variabel	-	-	34,0	238,0	272,0
Roll-over geldleningen	4,21%	variabel	-	5,0	20,0	102,0	127,0
Banken (rekening-courant)	Eonia plus opslag		25,1	-	-	-	25,1
Totaal aan financiële verplichtingen			51,6	40,8	284,7	790,1	1.167,2

Per 31 december 2008							
Achtergestelde geldleningen	4,94%	vast	-	12,6	50,3	100,5	163,4
Bullit en lineaire geldleningen	5,21%	vast	33,2	17,6	135,2	361,2	547,2
Roll-over geldleningen (gekoppeld met 'interest rate swaps', waardoor vastrentende leningen ontstaan)	4,66%	vast/variabel	-	4,5	47,5	229,0	281,0
Roll-over geldleningen	4,75%	variabel	-	5,0	40,0	68,0	113,0
Banken (rekening-courant)	Eonia plus opslag		36,3	-	-	-	36,3
Totaal aan financiële verplichtingen			69,5	39,7	273,0	758,7	1.140,9

Financiële ratio's	*Streefwaarden	2008	2007	2006
Solvabiliteit (eigen vermogen / totaal vermogen)	> 20%	20,9	21,7	20,7
Solvabiliteit (garantievermogen / totaal vermogen)	> 25%	30,1	31,6	31,0
Leverage ratio	> 4%	10,2	10,1	10,3
Interest Coverage ratio (EBIT/ (rentelasten en -baten + uitbetaald dividend huidig boekjaar))	> 1,1	1,2	1,6	2,1
Debt ratio (rentedragende verplichtingen (exclusief de achtergestelde leningen)/EBITDA)	< 6,0x	5,8	5,5	5,7

* De streefwaarden betreft de door de kredietgevers gestelde voorwaarden voor de diverse kredietarrangementen.

Berekeningswijze financiële ratio's en gebruikte afkortingen

Solvabiliteit (eigen vermogen): eigen vermogen x 100% gedeeld door het balanstotaal.

Solvabiliteit (garantievermogen): (eigen vermogen + achtergestelde leningen) x 100% gedeeld door het balanstotaal.

Leverage: netto operationele kasstroom gedeeld door rentedragende schulden (inclusief de achtergestelde leningen).

EBIT: bedrijfsresultaat plus resultaat joint ventures en geassocieerde deelnemingen.

EBITDA: EBIT plus afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen.

Vennootschappelijke Jaarrekening

Vennootschappelijke balans per 31 december

Activa <i>In miljoenen euro</i>		31-12-2008		31-12-2007	
Vaste activa					
	Materiële vaste activa	1.570,0		1.569,6	
36	Investeringen in dochterondernemingen	2,7		3,1	
36	Investeringen in geassocieerde deelnemingen en joint ventures	6,9		2,0	
	Overige financiële vaste activa	1,4		1,4	
	Derivaten	-		13,1	
			1.581,0		1.589,2
Vlottende activa					
	Vorraden	4,6		3,5	
37	Handels- en overige vorderingen	43,2		61,3	
	Liquide middelen	1,1		0,9	
			48,9		65,7
	Vaste activa aangehouden voor verkoop		0,7		1,9
	Totaal activa		1.630,6		1.656,8
Passiva <i>In miljoenen euro</i>					
Eigen vermogen					
	Aandelenkapitaal	5,5		5,5	
	Agioreserve	132,8		132,8	
	Herwaarderingsreserve	17,5		13,1	
	Overige reserves	192,7		167,9	
	Resultaat boekjaar	28,6		42,1	
	Totaal eigen vermogen		342,1		361,4
Verplichtingen					
Langlopende verplichtingen					
	Rentedragende verplichtingen	1.031,7		1.076,0	
	Derivaten	19,6		-	
39	Voorzieningen personeelsbeloningen	14,5		16,6	
	Overige voorzieningen	5,6		4,2	
			1.071,4		1.096,8
40	Kortlopende verplichtingen		217,1		198,6
	Totaal passiva		1.630,6		1.656,8

Noten in de linkermarge van tabellen verwijzen naar de toelichtingen op pagina 40 en verder.

Enkelvoudige winst- en verliesrekening <i>In miljoenen euro</i>	2008		2007	
Eigen resultaat (excl. deelnemingen) na belastingen	28,2		40,6	
Resultaat deelnemingen na belastingen	0,4		1,5	
Netto resultaat		28,6		42,1

Toelichting op de vennootschappelijke jaarrekening

Waarderingsgrondslagen voor de vennootschappelijke jaarrekening

De vennootschappelijke jaarrekening van Vitens N.V. is opgesteld volgens de bepalingen Titel 9 Boek 2 BW met uitzondering van de grondslagen van waardering en resultaatbepaling zoals onderstaand toegelicht.

De gebruikte waarderingsgrondslagen zijn grotendeels dezelfde als die gebruikt worden voor de geconsolideerde jaarrekening volgens de bepalingen van artikel 362 lid 8 Titel 9 Boek 2 BW, waarbij investeringen in dochtermaatschappijen worden verantwoord tegen de nettowaarde van de activa volgens de vermogensmutatiemethode. De vennootschappelijke winst- en verliesrekening van Vitens N.V. is op grond van artikel 402 Titel 9 Boek 2 BW op vereenvoudige wijze opgesteld.

Vitens N.V. hanteert als grondslagen voor waardering en resultaatbepaling de International Financial Reporting Standards (IFRS) zoals aanvaard binnen de Europese Unie. Voor de grondslagen wordt verwezen naar de 'Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling van de geconsolideerde jaarrekening'.

Als gevolg van toepassing van IFRS zijn een aantal balansmutaties, met name derivaten, gewaardeerd op reële waarde. Als gevolg van de toepassing van Titel 9 Boek 2 BW wordt voor het effect van reële waardemutaties op het vermogen een herwaarderingsreserve gevormd.

36 Investeringen in deelnemingen

<i>In miljoenen euro</i>	Investeringen in dochtermaatschappijen	Investeringen in geassocieerde deel- nemingen en joint ventures	Totaal
Boekwaarde per 1 januari 2007	1,5	2,2	3,7
Mutaties			
Aandeel in resultaat	-	-	-
Resultaat boekjaar	1,6	-	1,6
Naar activa voor verkoop	-	-0,2	-0,2
Totaal	1,6	-0,2	1,4
Boekwaarde per 31 december 2007	3,1	2,0	5,1
Mutaties			
Aandeel in resultaat	-	0,3	0,3
Resultaat boekjaar	-0,4	-	-0,4
Aankoop belang	-	9,2	9,2
Verkoop belang	-	-4,6	-4,6
Totaal	-0,4	4,9	4,5
Boekwaarde per 31 december 2008	2,7	6,9	9,6

Deelnemingen in dochtermaatschappijen worden gewaardeerd tegen netto-vermogenswaarde, die is bepaald op basis van IFRS-grondslagen zoals toegepast in de geconsolideerde jaarrekening.

37 Handels- en overige vorderingen

In miljoenen euro	2008		2007	
Handelsdebiteuren	28,2		38,9	
Waardevermindering van debiteuren	-1,0		-1,0	
Meelifters	4,4		5,4	
Nettohandelsvorderingen		31,6		43,3
Belastingen en premies sociale verzekeringen		2,3		0,7
Vooruitgefactureerde bedragen		2,4		1,8
Overige vorderingen		0,1		2,1
Vorderingen op groepsmaatschappijen		-		-
Overlopende activa		6,8		13,4
Totaal		43,2		61,3

38 Eigen vermogen

Voor een nadere toelichting op het eigen vermogen wordt verwezen naar de geconsolideerde jaarrekening.

De herwaarderingsreserve is opgebouwd uit twee componenten:

- Negatieve marktwaarde derivaten van € 19,6 miljoen, zie noot 6.
- Gevormde herwaarderingsreserve van € 2,1 miljoen als gevolg van de positieve herwaardering van de dienstwoningen. De dienstwoningen worden aangemerkt als vastgoedbelegging en waardering vindt plaats tegen reële waarde.

39 Voorzieningen

Voor het mutatieoverzicht van de voorzieningen wordt verwezen naar de geconsolideerde jaarrekening. Het verschil van € 0,2 miljoen (2007: € 0,2 miljoen) in de voorzieningen personeelsbeloningen wordt veroorzaakt door de gevormde jubileumvoorziening van € 0,2 miljoen (2007: € 0,2 miljoen) bij Vitens Laboratorium B.V.

40 Kortlopende verplichtingen

In miljoenen euro	2008	2007
Handelsschulden en overige te betalen posten	57,7	61,8
Aflossingsverplichtingen over langlopende verplichtingen	72,9	66,1
Belastingverplichtingen	12,0	14,6
Rentedragende verplichtingen	31,6	18,6
Kortetermijn-personeelsbeloningen	15,9	14,6
Schulden aan groepsmaatschappijen	1,4	2,4
Nog te ontvangen goederen/diensten	8,4	6,1
Overlopende passiva	17,2	14,4
Totaal	217,1	198,6

Overige gegevens

Winstbestemming

De statutaire bepalingen ten aanzien van de winstbestemming luiden als volgt:

Artikel 34 Winst en uitkeringen

- 34.1 Het dividendbeleid wordt vastgesteld, en kan worden gewijzigd, bij besluit van de Raad van Bestuur dat is goedgekeurd door de Raad van Commissarissen en de Algemene Vergadering. Met inachtneming van het aldus goedgekeurde dividendbeleid wordt jaarlijks door de Raad van Bestuur, onder goedkeuring van de Raad van Commissarissen, vastgesteld welk deel van de winst wordt gereserveerd en welk deel wordt uitgekeerd.
- 34.2 Uitkering van winst geschiedt na de vaststelling van de jaarrekening waaruit blijkt dat zij geoorloofd is.
- 34.3 De Algemene Vergadering kan op voorstel van de Raad van Bestuur dat is goedgekeurd door de Raad van Commissarissen besluiten tot uitkering van interim-dividend en tot uitkeringen ten laste van een reserve van de vennootschap.
- 34.4 Uitkeringen op aandelen kunnen slechts plaatshebben tot ten hoogste het bedrag van het uitkeerbare eigen vermogen en, indien het een tussentijdse uitkering betreft, aan dit vereiste is voldaan blijkens een tussentijdse vermogensopstelling als bedoeld in artikel 2:105 lid 4 van het Burgerlijk Wetboek. De vennootschap legt de vermogensopstelling ten kantore van het Handelsregister neer binnen acht dagen na de dag waarop het besluit tot uitkering wordt bekendgemaakt.
- 34.5 De vordering van een aandeelhouder tot een uitkering op aandelen verjaart door een tijdsverloop van vijf jaren.

De Raad van Bestuur stelt de aandeelhouders voor het resultaat na belastingen als volgt te bestemmen (goedgekeurd door de Raad van Commissarissen op 27 maart 2009): betaling van dividend op gewone aandelen ad € 14,3 miljoen en het restant ad € 14,3 miljoen toevoegen aan de overige reserves.

Accountantsverklaring

Aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders en de Raad van Commissarissen van Vitens N.V.

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit verslag opgenomen jaarrekening 2008 van Vitens N.V. te Utrecht gecontroleerd. De jaarrekening omvat de geconsolideerde en de enkelvoudige jaarrekening. De geconsolideerde jaarrekening bestaat uit de geconsolideerde balans per 31 december 2008, winst- en verliesrekening, mutatieoverzicht eigen vermogen en kasstroomoverzicht over 2008 alsmede uit een overzicht van de belangrijkste grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen. De enkelvoudige jaarrekening bestaat uit de enkelvoudige balans per 31 december 2008 en de enkelvoudige winst- en verliesrekening over 2008 met de toelichting.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de vennootschap is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven in overeenstemming met International Financial Reporting Standards zoals aanvaard binnen de Europese Unie en met Titel 9 Boek 2 BW, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. Deze verantwoordelijkheid omvat onder meer: het ontwerpen, invoeren en in stand houden van een intern beheersingssysteem relevant voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat, zodanig dat deze geen afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten bevat, het kiezen en toepassen van aanvaardbare grondslagen voor financiële verslaggeving en het maken van schattingen die onder de gegeven omstandigheden redelijk zijn.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht. Dienovereenkomstig zijn wij verplicht te voldoen aan de voor ons geldende gedragsnormen en zijn wij gehouden onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De keuze van de uit te voeren werkzaamheden is afhankelijk van de professionele oordeelsvorming van de accountant, waaronder begrepen zijn beoordeling van de risico's van afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten. In die beoordeling neemt de accountant in aanmerking het voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat relevante interne beheersingssysteem, teneinde een verantwoorde keuze te kunnen maken van de controlewerkzaamheden die onder de gegeven omstandigheden adequaat zijn maar die niet tot doel hebben een oordeel te geven over de effectiviteit van het interne beheersingssysteem van de vennootschap Tevens omvat een controle onder meer een evaluatie van de aanvaardbaarheid van de toegepaste grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van schattingen die het bestuur van de vennootschap heeft gemaakt, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Oordeel betreffende de geconsolideerde jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de geconsolideerde jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Vitens N.V. per 31 december 2008 en van het resultaat en de kasstromen over 2008 in overeenstemming met International Financial Reporting Standards zoals aanvaard binnen de Europese Unie en met Titel 9 Boek 2 BW.

Oordeel betreffende de enkelvoudige jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de enkelvoudige jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Vitens N.V. per 31 december 2008 en van het resultaat over 2008 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Verklaring betreffende andere wettelijke voorschriften en/of voorschriften van regelgevende instanties

Op grond van de wettelijke verplichting ingevolge artikel 2:393 lid 5 onder f BW melden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391 lid 4 BW.

Apeldoorn, 27 maart 2009

Ernst & Young Accountants

Namens deze

w.g. drs. J. Hetebrij RA

Overzicht uitstaande aandelen

Nr.	Aandeelhouder	Gewone aandelen	%
1	Provincie Gelderland	387.231	7,710%
2	Provincie Overijssel	370.632	7,380%
3	Gemeente Almere	366.175	7,291%
4	Provincie Utrecht	285.896	5,692%
5	Gemeente Utrecht	285.896	5,692%
6	Gemeente Amersfoort	131.691	2,622%
7	Gemeente Dronten	98.457	1,960%
8	Gemeente Lelystad	98.457	1,960%
9	Gemeente Zeewolde	98.457	1,960%
10	Gemeente Hilversum	89.569	1,783%
11	Gemeente Hof van Twente	66.713	1,328%
12	Gemeente Hardenberg	63.007	1,255%
13	Gemeente Nieuwegein	61.246	1,219%
14	Gemeente Steenwijkerland	60.227	1,199%
15	Gemeente Zeist	60.035	1,195%
16	Gemeente Doetinchem	58.752	1,170%
17	Gemeente Veenendaal	56.404	1,123%
18	Gemeente Kampen	50.961	1,015%
19	Gemeente Zutphen	50.739	1,010%
20	Gemeente Enschede	46.329	0,922%
21	Gemeente Hengelo (Ov)	46.329	0,922%
22	Gemeente Zwolle	46.329	0,922%
23	Gemeente Woerden	45.042	0,897%
24	Gemeente Soest	44.542	0,887%
25	Gemeente Dinkelland	43.085	0,858%
26	Gemeente Tiel	42.728	0,851%
27	Gemeente De Bilt	41.879	0,834%
28	Gemeente Almelo	41.696	0,830%
29	Gemeente Raalte	41.696	0,830%
30	Gemeente Rijssen-Holten	41.696	0,830%
31	Gemeente Wijchen	40.058	0,798%
32	Gemeente Oude IJsselstreek	40.057	0,798%
33	Gemeente Twenterand	39.379	0,784%
34	Gemeente Houten	38.490	0,766%
35	Gemeente Zwartewaterland	38.453	0,766%
36	Gemeente Meppel	37.526	0,747%
37	Gemeente Lingewaard	37.387	0,744%
38	Gemeente Utrechtse Heuvelrug	36.554	0,728%
39	Gemeente Maarssen	36.069	0,718%
40	Gemeente Dalfsen	34.746	0,692%
41	Gemeente Epe	34.717	0,691%
42	Gemeente Nijkerk	34.717	0,691%
43	Gemeente Overbetuwe	34.717	0,691%
44	Gemeente Zevenaar	34.717	0,691%
45	Gemeente Montferland	34.716	0,691%

Nr.	Aandeelhouder	Gewone aandelen	%
46	Gemeente De Ronde Venen	32.438	0,646%
47	Gemeente Noordoostpolder	32.430	0,646%
48	Gemeente Winterswijk	32.046	0,638%
49	Gemeente Lochem	32.045	0,638%
50	Gemeente IJsselstein	31.228	0,622%
51	Gemeente Hellendoorn	30.113	0,600%
52	Gemeente Oldenzaal	30.113	0,600%
53	Gemeente Deventer	28.260	0,563%
54	Gemeente Olst-Wijhe	27.797	0,553%
55	Gemeente Culemborg	26.705	0,532%
56	Gemeente Duiven	26.705	0,532%
57	Gemeente Westerveld	25.944	0,517%
58	Gemeente Leusden	25.902	0,516%
59	Gemeente Borne	25.480	0,507%
60	Gemeente Losser	25.480	0,507%
61	Gemeente Baarn	24.207	0,482%
62	Gemeente Beuningen	24.035	0,479%
63	Gemeente Buren	24.035	0,479%
64	Gemeente Ermelo	24.035	0,479%
65	Gemeente Geldermalsen	24.035	0,479%
66	Gemeente Haaksbergen	24.035	0,479%
67	Gemeente Nunspeet	24.035	0,479%
68	Gemeente Zaltbommel	24.035	0,479%
69	Gemeente Berkelland	24.034	0,479%
70	Gemeente Ommen	23.164	0,461%
71	Gemeente Wierden	23.164	0,461%
72	Gemeente Brummen	21.364	0,425%
73	Gemeente Maasdriel	21.364	0,425%
74	Gemeente Voorst	21.364	0,425%
75	Gemeente Bronckhorst	21.362	0,425%
76	Gemeente Tubbergen	20.848	0,415%
77	Gemeente Wijk bij Duurstede	20.818	0,415%
78	Gemeente Aalten	18.693	0,372%
79	Gemeente Elburg	18.693	0,372%
80	Gemeente Oost Gelre	18.693	0,372%
81	Gemeente Oldebroek	18.693	0,372%
82	Gemeente Putten	18.693	0,372%
83	Gemeente West Maas en Waal	18.693	0,372%
84	Gemeente Staphorst	18.531	0,369%
85	Gemeente Rhenen	16.461	0,328%
86	Gemeente Bunschoten	16.219	0,323%
87	Gemeente Urk	16.215	0,323%
88	Gemeente Druten	16.023	0,319%
89	Gemeente Heerde	16.023	0,319%
90	Gemeente Heumen	16.023	0,319%
91	Gemeente Neder-Betuwe	16.023	0,319%

Nr.	Aandeelhouder	Gewone aandelen	%
92	Gemeente Westervoort	16.023	0,319%
93	Gemeente Breukelen	13.798	0,275%
94	Gemeente Bunnik	13.314	0,265%
95	Gemeente Montfoort	11.861	0,236%
96	Gemeente Lopik	11.619	0,231%
97	Gemeente Doesburg	10.682	0,213%
98	Gemeente Hattem	10.682	0,213%
99	Gemeente Lingewaal	10.682	0,213%
100	Gemeente Woudenberg	9.683	0,193%
101	Gemeente Oudewater	9.199	0,183%
102	Gemeente Wijdmeren	8.956	0,178%
103	Gemeente Loenen	8.230	0,164%
104	Gemeente Ubbergen	8.011	0,160%
105	Gemeente Abcoude	7.988	0,159%
106	Gemeente Eemnes	7.988	0,159%
107	Gemeente Scherpenzeel	7.746	0,154%
108	Gemeente Millingen aan de Rijn	5.341	0,106%
109	Gemeente Renswoude	4.389	0,087%
110	Provincie Flevoland	4.316	0,086%
111	Gemeente Wymbritseradiel	1.000	0,020%
112	Provincie Friesland	200	0,004%
113	Gemeente Tytsjerksteradiel	200	0,004%
114	Gemeente Apeldoorn	1	0,000%
	Totaal	5.022.404	100,00%

Uitgave Vitens nv

www.vitens.nl

Vormgeving

Bureau Achten Businesscommunicatie, Ewijk

Druk

Drukkerij Tesink bv, Zutphen

Mixed Sources

Productgroep uit goed beheerde bossen
en andere gecontroleerde bronnen.

www.fsc.org Cert no. CU-COC-805008
© 1996 Forest Stewardship Council

FSC

De totale oplage van dit jaarverslag is 1.000 stuks.

Het Financieel Jaarverslag 2008 is gedrukt op

'heaven 42' en FSC-gecertificeerd.

